

DARBININKAS

Vol. LXXI, Nr. 48

Gruodžio - December 19, 1986 Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

30 centų

Linksmų
šv. Kalėdų

Savaitės įvykiai

Britanijos min. pirmininkė Margaret Thatcher pareiškė Europos tarybos konferencijoj, kad Britanija derina savo politiką su Europos valstybių, ypač Prancūzijos ir Vakarų Vokietijos vadais.

Izraelis buvo patikintas prezidentą Reagan, kad už Iranui 1985 m. parduotas prieštankines raketas bus paleisti visi Libane laikomi amerikiečiai įkaitai.

Švietimo sekretorius William J. Bennett pareiškė, kad Amerikos aukštesniosios mokyklos turėtų daugiau dėmesio kreipti į mokinių supažindinimą su komunizmu blygybėm, nes 1985 m. apklausėjime pusė 11 skyriaus mokinių nežinojo, kas yra Stalinas. Jie turėtų būti supažindinami su Berlyno siena, suprasti, ką reiškia proletariato diktatūra ar totalitinė v-bė su apgalvotų žmonių naikinimu ir teroro pavertimu valstybės politikos įrankiu.

Indijos savizūdžių sikų grupė sunkvežimiu įvažiavo į policininkų būrį ir tris jų užmušė, o policininkai ištraukė iš sunkvežimio du sikus ir juos taip pat užmušė.

Australijos vyriausybės paskirtas tardytojas nacių bendradarbiams aiškinti Andrew Manzies pareiškė, kad Australijoj gyvenančių 70 žmonių praeitis turėtų būti ištirta dėl jų karo metu padarytų nusikaltimų, bet siūlė, kad tik didelius nusikaltimus padarę būtų nubausti. Pagal Simon Wiesenthal centro Los Angeles sutelktas žinias 40 Australijoj gyvenančių žmonių yra apkaltinti, kad dirbo su Gestapo ar buvo koncentracijos stovyklų pareigūnais Latvijoj, Lietuvoj ir Gudijoj.

Europos valstybių vadai savo konferencijoj reikė susirūpinti dėl prezidentą Reagan palietusių problemų ir viltį, kad JAV jas patenkinamai išspręš, nes visa, kas silpnina JAV, silpnina ir Europė ir visą laisvą pasaulį.

Pagal Tailando šaltinius buv. Kambodijos diktatorius ir dabartinis ten veikiančių komunistų Khmer Rouge partizanų vadas Pol Pot nepagydomai serga ir buvo išgabentas į Kiniją gydyti.

Taivano parlamento rinkimuose buvo leista dalyvauti ir nelegaliai opozicinei Demokratinėi progresyviųjų partijai, kuri surinko net 23 proc. balsų.

Izraelio prezidentui Chaim Herzog užbaigus savo kelionę į pietryčių Azijos ir Pacifiko valstybes, ten iškilo aštrūs ginčai dėl sionistų įtakos. Spauda pradėjo įtaigauti, kad islaminė valstybė reikėtų artimiau susijungti.

JAV nuo George Washingtono laikų, kada 1787 m. Marokas buvo sudaręs su JAV draugingumo sutartį, stengiasi to įvykio neužmiršti ir siekia Marokui padėti, ypač kai Marokas nutraukė su Libija sudarytą federaciją. Dabar Marokas siekia pirkti JAV karo lėktuvų už 500 mil. dol., bet, kongresui paskyrus tik 35 mil., gynybos sekretorius Casper Weinberger siekia atsilyginti kitais būdais: kaip palengvinant skolų grąžinimą, ruošiant bendrus karo pratimus ir kt.

PERSEKIOJA DĖL VAIKŲ KATEKIZACIJOS Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 68

ŽINIOS IŠ VYSKUPIJŲ

Draudžia dvasinę literatūrą

Kaunas. 1985 m. rugsėjo pradžioje Kauno kunigų seminarijos rektorius kun. dr. Vytautas Butkus įspėjo klierikus, kad Seminarijoje neturėtų jokių religinių knygų, išskyrus dėstomų dalykų konspektus. "Jų pilnai jums, kaip būsimiems kunigams užteks", — kalbėjo rektorius.

Priminęs, kad du klierikai vasaros pradžioje buvo Seminarijos vadovybės pašalinti už religinių knygų dauginimą (dabartiniu metu vėl priimti į Seminariją), rektorius teigė, kad lietuviškos religinės knygos yra abejotinos vertės ir ar negeriau būtų mokytis užsienio kalbų. Aišku, rektorius taip kalbėjo, bedieviškos valdžios verčiamas, valdžios, kuri nuolat giriasi pasauliui, kad TSRS yra kunigų seminarijos.

Ką pasakytų bedieviai, jei jiems marksistinė filosofija būtų leidžiama studijuoti tik iš paskaitų užrašų nesinaudojant pagalbine literatūra? Būsimųjų kunigų formavimui svarbu ne tik specialių teologinių žinių bagažas, bet ir vidinis formavimas, o tam reikalinga gera religinė literatūra dvasiniam skaitymui.

Naudojasi net Konkordatu

1985 m. pradžioje TTGKK po-
gindinė grupė išsiuntė valdžios organams du protestus.

Pirmame iš jų pasisakoma prieš bedieviškos valdžios kišimąsi į Kunigų tarybų sudarymą.

Rašte nurodoma, kad nepagrįstas tokio kišimosi teisini-
masis, remiantis Vatikano ir Nepriklausomos Lietuvos sudarytu Konkordatu. Valdiški bedieviai savo veiksmus teisingai, esą ir Konkordatas pripažinęs teisę civilinei valdžiai kištis į bažnytinius paskyrimus.

Minėtame konkordate kalbama tik apie ordinarinių vyskupų (o ne apaštalinų administratorių) ir klebonų (o ne parapiinių administratorių, vikarų, altarisų ir t.t.) kandidatūrų suderinimą

NAUJAS VYSKUPAS LIETUVOJE

Kun. docentas Vladas Michelevičius paskirtas Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos vyskupu augziliaru

Popiežius Jonas Paulius II paskyrė docentą Vladą Michelevičių Kauno arkivyskupijos ir Vilkaviškio vyskupijos apaštalinio administratoriaus arkivyskupo Liudo Povilonio augziliaru.

Naujas Kauno ir Vilkaviškio vyskupas augziliaras Vladas Michelevičius yra 62-jų metų amžiaus. Kunigų išventintas 1949-tų metų gruodžio 31. Kauno Teologijos fakultete buvo įsigijęs teologijos licenciato laipsnį. Keletą metų tarpdiecizineje Kauno Kunigų seminarijoje ėjo dvasios tėvo pareigas. Paskutiniu laiku buvo lotynų kalbos dėstytojas. Lotynų kalbos studijas gilino Italijoje. Šalia lietuvių ir lotynų moka italų, anglų, vokiečių, prancūzų, rusų ir kai kurias kitas kalbas. Kauno arkivyskupijos tribunole ėjo prosinodinio teisėjo pareigas.

su respublikos prezidentu ar civiline valdžia.

Nei apaštalinų administratorių, nei vyskupijų valdytojų, nei kanaaninkų kandidatūrų pagal konkordatą derinti su civiline valdžia nereikėjo. Keista, kad bedieviška valdžia, nesudariusi su Vatikano Konkordato, tariasi turinti platesnes teises kištis į Bažnyčios reikalus, nurodoma proteste.

Sunkesnė padėtis kaip Jeruzalėje

Antrame rašte protestuojama prieš kun. Jono-Kastyčio Matulionio ir jaunuolio Romo Žemaičio suėmimą. Tame pačiame rašte griežtai pasisakoma prieš valdiškų bedievių draudimą viešai melstis už kunigus kalinius, nurodant, kad toks draudimas liudija, jog šiuo atžvilgiu Lietuvos katalikų padėtis sunkesnė už Jeruzalėje persekiotų pirmųjų krikščionių padėtį, kurie, kaip rašoma "Apaštalų darbuose" galėjo bendrai susirinkę melstis už kalinamus apaštalus.

Apkaltina už vaikų katekizaciją

Naujoji Vilnia (Vilniaus rajonas). 1985 m. birželio 21 d. į N. Vilnios bažnyčią prisistatė religinių nuostatų vykdymo rajono komisijos sekretorius Baronas su

dviem komisijos nariais ir parapijos klebonui, Vilniaus arkivyskupijos tribunolo nariui — oficerui kun. Juozui Poškui, tikruišiam vaikų žinias pirmajai komunjai, sustatė aktą.

Rugsėjo 5 d. kun. J. Poškus buvo iškvietas į rajono vyk. komitetą ir apkaltintas religinių nuostatų pažeidimu. Kun. J. Poškui buvo pareikštas įspėjimas, kadangi kiekvieno vaiko žinias jis tikrino, dalyvaujant visai grupei, ir kiti vaikai galėjo pasimokyti iš užduodamų klausimų bei atsakymų.

Grasina kalėjimu

Šiluva. 1985 m. liepos 5 d. į Šiluvos bažnyčios koplyčią, kur kun. Vladas Simaška tikrino vaikų žinias Pirmajai Komunijai, kartu paaikškindamas sunkiau suprantamas tikėjimo tiesas, prisistatė apylinkės pirmininkė Vanda Galeckienė, kolūkio partorgas Antanas Petravičius, veterinaris Narbutas ir keletas nepažįstamų asmenų.

A. Petravičius už vaikų mokymą tikėjimo tiesų grasino kun. V. Simaškai kalėjimu, o apylinkės pirmininkė V. Galeckienė surašė protokolą. Motinos, atvedusios į bažnyčią savo vaikus, pradėjo ginti kunigą.

(nukelta į 2 psl.)

Betliejus — Piešinys P. Jurkaus

WILLIAM F. BUCKLEY UŽ LINNĄ

Vienas iš žymiausių Amerikos žurnalistų, TV programos "Firing Line" vedėjas ir daugelio Amerikos laikraščių kolumnistas bei žurnalo redaktorius, William F. Buckley N.Y. Daily News, milijoninio tiražo dienraštyje, gruodžio 12 savo kolumnoje "Sovietų Sąjungoje sprendimas padaromas prieš teisimą (In the USSR the Verdict Comes Before the Trial)" pasisako esto Karl Linnos išpilietinimo bylos reikalu.

Primena, kaip OSI, kaltindama Linną, parūpinusi du Estijos, dar Sovietų Sąjungos respublikų piliečius, kaip liudininkus prieš Linną. Bet, kai bylos grynėjai pareikalavo, kad jiems

būtų leista tuos liudininkus ir inkriminuojančią medžiagą patikrinti, sovietiškas atsakymas buvo trumpas: Ne. Mūsų archyvai privatūs.

1962 sausio sovietiškas teismas Linną teisė už akių, rado kaltu ir pasmerkė mirčiai. Bet teismo sprendimas buvo spaudoje pasirodęs dar gruodžio mėnesį 1961 metais, tai yra, dar prieš teismo procedūrą.

Nubausti vyrą, moterį ar vaiką Sovietų Sąjungoj yra kasdieniškas, eilinis įvykis. O jei nusikaltimas pagrįstas kolaboravimu su naciais, tai kiekvienas per 62

(nukelta į 2 psl.)

VYSK. P. BALTAKIO, OFM, LAIŠKAS ŠVENČIŲ POROGA

Mieli Broliai ir Seserys
Lietuviai,

Artėjanti Kristaus gimimo šventė ir Naujieji Metai vėl teikia man progą prabilti į Jus. Tos dvi Sventės yra lyg koks slenkstis, kuris perveda mus į naują laiko tarpą — 1987 metus.

Malonu Jus sveikinti ir linkėti, kad ateinantieji metai būtų mums ir visai mūsų tautai dvasinio atsinaujinimo ir dvasiškos paguodos laikas.

1987 metais švęsime Lietuvos Krikščionybės jubiliejų. Jubilėjaus iškilmių aidai, ypač iš Romos, pasklis po visą pasaulį ir visiems plačiu mastu primins, jog Lietuva tebėra gyva ir ištikima Kristui. Tai ir mus pačius dvasiškai sustiprins ir nuteiks naujiem žygiams. To visa širdimi ir linkiu, sveikindamas Jus, su laukusius Kalėdų ir Naujųjų Metų.

Negaliu pamiršti savo ilgų bei tolimų kelionių, lankant pasaulio lietuvius. Esu dėkingas Dievo Apvaizdai, kad, palyginti trumpu laiku, galėjau aplankyti beveik visus kraštus, kur gyvena šiek tiek lietuvių. Malonu buvo sueiti į glaudų kontaktą su organizacijomis, bei paskirais asmenimis, su dvasine kraštų vadovybe ir asmeniškai susipažinti su pasaulio lietuvių gyvenimu bei jų pastorinėm problemom. Dėkoju visiems, kurie taip nuoširdžiai mane priėmė ir globojo.

Džiugu, kad visuose kraštuose lietuviai yra gražiai įsikūrę, gerai susiorganizavę, turi gerą vardą ir yra aptarnaujami pasišventu-

sių lietuvių kunigų. Dėka glaudaus dvasiškių bendradarbiavimo su lietuviškom organizacijom, visur, pagal vietos sąlygas, yra nuoširdžiai puoselėjamos krikščioniškos ir tautinės vertybės, stengiamasi pagelbėti pavergtai tautai. Ypatingai malonu pabrėžti, kad kiekviename krašte iš jaunosios kartos — ateina į mūsų gyvenimą sumanių veikėjų ir energingų vadų, įnešančių naujų idėjų ir optimizmo.

Kiekvieno krašto lietuviškos bendruomenės turi savitų pastoracinių problemų. Tačiau viena, visiems daugiausia rūpesčio sukėlanti, yra stoka stojančių į dvasinį luomą. Visur girdėjau tą patį nuogąstingą klausimą: kas pakeis mūsų prie pensijos amžiaus artėjantį kleboną? Negalime sakyti, lietuvių kilmės jaunimas būtų indiferentiškas dvasinėm vertybėm ir aukos gyvenimui. Ne. Problema glūdi greičiau čia, kad vieni nesiryžta daryti visam gyvenimui įsipareigojimų, o kiti įstoja ne į lietuvišką, o vietinę diecezijos seminariją ar nelietuvišką vienuolyną.

Jaunas kunigas, išauklėtas be gyvybinio ryšio su lietuviška bendruomene, nebemato reikalo ir nejaucia pareigos dirbti lietuviškoje pastoracijoje. Jau šiuo metu nebeįmanoma rasti lietuvių kunigo visoms lietuvių parapijoms ar misijoms. Artimoje ateityje visa eilė mūsų lietuviškų parapijų turės ne lietuvių kunigą, bus uždarytos ar perleistos kitos tautybės tikintiesiems.

(nukelta į 2 psl.)

Lietuvos pasiuntinybės prie Šventojo Sosto pareiškimas spaudai

Ryšium su gaunamais paklausimais dėl Vilniaus arkidiecezijos, Lietuvos Pasiuntinybė prie Šventojo Sosto praneša, kad p. S. Lozoraitis jr., atstovas Vatikane, tuo klausimu neduos interviu.

Šia proga yra naudinga prisiminti, kad Vilnius buvo šešis šimtus metų Lietuvos sostinė ir tikta devynioliką metų svetimųjų rankose.

1939 m. teisėtai ir teisingai vėl prijungtas prie Lietuvos teritorijos, Vilniaus miestas net ir sunkios sovietinės okupacijos metu liko lietuvių tautos dvasinio bei kultūrinio gyvenimo centru ir senos Lietuvos valstybės simboliu.

Vilniaus klausimu Lietuva vi-

sad laikėsi didelio nuosaikumo, niekad nepavartodama jėgos ir niekad nesulaužydama tarptautinių sutarčių.

Kada Šventasis Sostas ras galimu sutvarkyti Vilniaus arkidiecezijos administracinę priklausomybę, visa lietuvių tauta, krašte ir užsienyje, nepaprastai įvertins šį istorinį aktą.

Didžiai Lietuvos Krikšto sukakčiai artėjant, reikia ją galimai prasmingiau bei iškilmingiau paminėti ir parodyti pasauliui ne tikta mūsų tautos giliai įsiaknytą krikščionybę bet ir jos priklausomumą bendrai vakarų Europos krikščioniškajai kultūrai.

Roma, 1986 m.
lapkričio mėn. 25 d.

Džiaugsmingų Kalėdų Švenčių
ir Viešpaties palaimintų Naujųjų Metų
visiems pranciškonų rėmėjams ir visame pasaulyje
esantiems lietuviams.
Tėv. Placidus Barius, O.F.M.
Pranciškonų Provincijolas

Kristaus gimimo šventėje
mieliems mūsų skaitytojams,
bendradarbiams ir rėmėjams
linkime Kalėdų džiaugsmo
ir laimingų Naujųjų Metų.

DARBININKO
Redakcija ir Administracija

Savaitės įvykiai

Lenkijos vyriausybė susitarė su katalikais ir mokslininkais sukurti patariamąją tarybą, į kurią Lenkijos primas kardinolas Glemp paskirtų 10 asmenų, komunistų partija — 10 ir nepolitiniai sluoksniai, kaip universitetai — 10. Vyskupai su jos sudarymu netiesioginiai sutinka, bet Solidarumo unijos veikėjai taryboj atsisakė dalyvauti.

Maskva ir toliau įrodinėja, kad jos santykiai su Vatikanu gerėja, tačiau tuo pačiu metu tikinčiųjų būklė įvairiais būdais yra sunkinama. Vatikanas stengiasi, kad Maskva iš galimo popiežiaus vizito Sov. Sąjungoje nepasidarytų politinio kapitalo, nes popiežiaus pirmoji eilė siekia aplankyti Lietuvos ir Ukrainos katalikus pagal jo paties, o ne paskirtus sąlygas.

Bulgarijose įvyko du vienas po antro žemės drebėjimai, užmušę 3 ir palikę be pastogės šimtus žmonių.

Šiauriniame Atlante siaučiančių audrų sukelta banga įsiveržė į Nevos upės deltą ir užtvindė Leningradą. Gyventojai apie šį pavojų buvo iš anksto įspėti, todėl žmonių aukų nebuvo.

Filipinuose gruodžio 10 įsigalėjo paliaubos tarp vyriausybės kariuomenės ir ten veikiančių komunistų partizanų.

Honduro prezidentui Jose Azcona Hoyo paprašius, ten esą JAV malūnsparniai padėjo gabenti Honduro karių į pasienį su Nikaragva, kur Nikaragvos kariai, persekiodami prieš juos veikiančius partizanus, buvo įsiveržę į Hondurasą.

Izraelio okupuotam vakariniame Jordano krante kelias dienas vyko akmenis svaigančių arabų susidūrimas su Izraelio kariais. Jų metu keli arabų jaunuoliai buvo nušauti.

Du sovietų armijos Rytų Vokietijos kariai, pripilę per Berlyno sieną, atbėgo į Vakarus, kur jie nori susijungti su JAV gyvenančiais giminėm. Atrodo, kad jie yra estai.

Izraelis prisipažino, kad du į Libano nelaisvę patekę jo kariai turėjo būti išvaduoti kartu su amerikiečiais įkaitais.

Sovietų politinis kalnys Anatoli Marčenko, išskentėjęs Sov. Sąjungos kalėjimuose per 20 m. ir 1970 m. Vakaruose paskelbęs knygą "Mano liudijimai" apie kalėjimuose išgyventą patirtį, mirė, atlikdamas paskutinę 10 m. bausmę už priešsovietinę propagandą.

Lenkijos vyriausybė nesutiko įsileisti senatoriaus Edward M. Kennedy į Lenkiją, kur jis turėjo įteikti sen. Robert F. Kennedy Zmogaus teisių žyminius buv. Solidarumo unijos veikėjam Zbigniew Bujak ir Adam Michnik.

IŠ OKUPTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Estijos mieste — Vijandy vykusiame Pabaltijo ir Baltarusijos liaudies teatrų festivalyje "Draugystės rampa", daugiausiai apdovanojimų pelnė lietuvių saviveiklos kolektyvai. Pagrindinis festivalio apdovanojimas "Grand prix" atiteko Kauno Politechnikos instituto liaudies teatrui už spektaklį "Baltaragio malūnas", kurio vieno veiksmo inscenizaciją pagal K. Borutos kūrinių parašė E. Ignatavičius ir S. Motiejūnas. Pastatymo režisierius V. Grigolis apdovanojimas prizų už geriausią režisūrą, o Jurgos vaidmens atlikėja D. Micevičiūtė — už geriausią moters vaidmenį. Trys apdovanojimai teko Lietuvos profsąjungų kultūros rūmų liaudies teatro kolektyvui, kuris festivalyje parodė R. Samulevičiaus pjesę "Karūna ir smėlis" (režisierius R. Rimeikis). Už geriausią scenografiją prizas paskirtas dailininkui A. Kepežinskiui, už muziką — kompozitoriui A. Martinaičiui, už geriausią vyro vaidmenį — J. Steponavičiui. Tradiciniame "Draugystės rampos" festivalyje dalyvavo vienuolika meno kolektyvų, jų tarpe teatro entuziastai iš Austrijos, Bulgarijos, Čekoslovakijos.

— Vilniuje įvyko Lietuvos draugystės ir kultūrinių ryšių su užsienio šalimis draugijoje steigiamasis draugijos "Sovietų Sąjungos — Švedijos" Vilniaus skyriaus susirinkimas. Skyriaus prezidento pirmininku išrinktas miesto vykdomojo komiteto pirm. pirmininkas pavaduotojas K. Kačonas. Naujojo skyriaus pirminės organizacijos įkurtos Lietuvos valstybiniame operos ir baletų teatre, Valstybiniame dailės institute, Lietuvos istorijos ir etnografijos muziejuje, Komunalinio ūkio projektavimo institute.

— Maskvoje, draugystės su užsienio šalimis rūmuose įvyko

kauniečio Romualdo Rakausko foto paroda, pavadinta "Žydėjimas". Išstatyta buvo 80 darbų. R. Rakausko fotografijos, ypač "Žydėjimo" ciklas yra pelnęs pripažinimą. Šio ciklo fotografijos apdovanotos aukščiausiais parodų medaliais, diplomais, premijomis.

— Bialostoke (Lenkijoje) buvo surengta tarptautinis akordeonistų muzikos interpretacijos seminaras bei tarptautinis akordeonistų kongresas ir keturiasdešimties tarptautinis konkursas "Pasaulio taurė". Jame dalyvavo 12 valstybių akordeonistai. Tarp jų svečio teisėmis buvo pakviestas vilnietis mokytojų namų ansamblio "Concertino" meno vadovas Ričardas Sviatkevičius.

(nukelta į 8 psl.)

WILLIAM F. BUCKLEY UŽ LINNĄ

(atkelta iš 1 psl.)

metų amžiaus sušaudomas.

Linno deportacija numatyta tarp Kalėdų ir Naujų metų, ir apeliacijos atmetos. Bet Ramsey Clark, paskiri pareigūnai, atskiros organizacijos ir asmenys yra tuo pasipiktinę ir daro viską, kad būtų pakeistas šis nuosprendis, o "The Columbia Journal for Transnational Law" (teisininkų

žurnalas) pabrėžė, kad pasinaudojimas sovietiška parodomais Amerikos teismuose "reikia susirūpinti" (raises serious questions").

Visas epizodas teisiniai pasibjaurėtinas.

Kaip galima teisti asmenį, besiremiant sovietiškais įrodymais, jeigu sprendimas padarytas dar prieš teisumą? Net jeigu būtų nusikalsta 1940, tai kokia gali būti bausmė 1986? — klausia kolumnistas.

Kaip siųsti žmogų į tokį kraštą (Sovietų Sąjungą), kuris pasirašė kruviną paktą su Hitleriu, nužudžiusiu 50 milijonų žmonių?

Vertas didelės padėkos ir pagarbos garsusis spaudos darbuotojas už tiesos žodį.

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos

(atkelta iš 1 psl.)

Bažnyčioje kilo triukšmas. Kun. V. Simaška po bedievių surašytas protokolais nepasirašė.

Bara už vaikų mokymą

Padubysis (Šiaulių raj.) 1985 m. liepos mėn. į Padubysio bažnyčią, kurioje buvo ruošiami vaikai Pirmajai Komunijai, pristatė Padubysio apylinkės pirm. Grabažienė, kolūkio part. organizacijos sekretorius Kerbedis ir vid. mokyklos direktorė Bernotienė ir ėmė grasinti kun. Feliksui Balūnui, kad jis mokydamas vaikus tikėjimo tiesų pažeidžia Religijinių susivienijimų nuostatus.

Klebonas paaiškino, kad taip elgtis yra jo, kaip kunigo pareiga. Be to, pareigūnai gal geriau tesirūpina, kaip efektyviau kovoti su girtuokliais.

Atėjusiems tai nepatiko ir jie ironiškai atkirto, kad kunigo pareiga kaip tik su girtuokliais kovoti, o ne vaikus mokyti. Klebonas priminė, kad jis mokydamas vaikus tikėjimo tiesų, kaip tik ir kovoja už jų blaivumą, už jų dorą, o pareigūnai jam trukdą.

Kun. F. Balūnas paprašė nekviestus svečius tokiais tikslais daugiau pas jį nevaikščioti ir nesuintinėti komisijų.

Aktas dėl vaikų mokymo buvo persiustas rajonui. Kiek vėliau klebonas buvo iškvietas į rajono vyk. k-tą ir įspėtas už dalyvavimą jaunimo suruoštoje jėgose. Būti kunigui ten, kur renkasi jaunimas — sunkus nusikaltimas.

Gąsdina tėvus

Šeduva. (Radviliškio raj.). Šią vasarą Šeduvos mokytojai ir valdžios pareigūnai vaikščiojo po katalikiškas šeimas, turinčias vaikų, ir gąsdino tėvus, kad jie neišdrįstų leisti vaikų mokyti katekizmo. (Bus daugiau)

NAUJA STUDIJA APIE PABALTIO UŽGROBIMĄ

New Yorko Universiteto teisių fakulteto leidžiamų teisinių klausimais studijose "New York Law School Journal of International and Comparative Law" Vol. 6 1985 žiemos Nr. 2, paskutiniame leidinyje tilpo plati studija "The Annexation of the Baltic States and its Effect on the Development of Law Prohibiting Forcible Seizure of Territory". Studijos autorius William J. H. Hough III. Studija turi 533 psl. ir gerai dokumentuota.

Ši studija yra tikrai labai puiki medžiaga mūsų laisvės kovai pa-

remti ir teikia galimybių plačiau supažindinti amerikiečių visuomenę su Pabaltijo tautų neteisėtus aneksijos problema.

Studijoje rašoma apie istorinius vyksmus, teisiškai priešingus teritorijų užgrovimams, Pabaltijo aneksiją, Pabaltijo užgrobtimo įvertinimą pasaulio reakciją dėl Pabaltijo aneksijos, pokarinę raidą prieš teritorines aneksijas ir apie legalią Pabaltijo tautų egzistenciją.

Studija yra būtina kiekvienam, ypač mūsų gerai angliškai kalbančiam kartai, ir norintiems pažinti Pabaltijo okupacijos tikrovę iš teisinio taško.

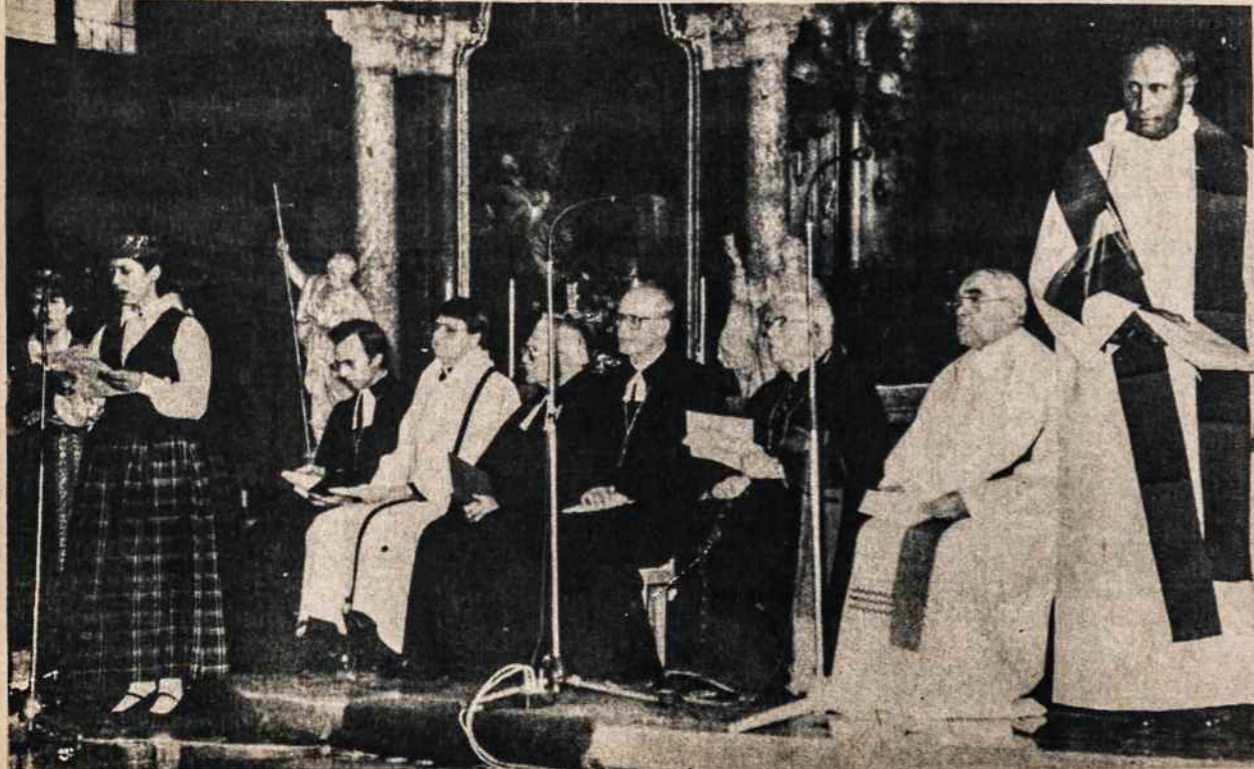
Studiją platina Baltic American Freedom League, P.O. Box 29657 Los Angeles, CA 90029. Auka 5 dol.

VYSK. P. BALTAKIO LAIŠKAS

(atkelta iš 1 psl.)

Tautiniai susipratusių kunigų per naktį neprisiauginsime. Turime ieškoti būdų, kad rastume lietuviškoje pastoracijoje dirbančių. Viena iš galimybių yra pastovūs diakonai. Pastovus diakonas su pensininko ar net ne lietuvių kunigo pagalba galėtų sėkmingai vadovauti lietuviškai parapajai ar misijai: sakyti pamokslus, krikštinti, tuokti, laidoti ir t.t. Šiuo metu pastovių diakonų idėja lietuvių tarpe dar tebėra palyginus, svetima, kai tuo tarpu amerikiečių pastoracijoje jau dirba per 7000 diakonų.

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje,
Vysk. Paulius A. Baltakis, O.F.M.

Ekumeninės pamaldos Vienos konferencijos metu Šv. Stepono katedroje. Nuotr. L. Tamošaičio

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas. 357 Larkfield Road, East Northport, N.Y. 11731. Tel. 516 368-3740. Namų telefonas vakarais tik išimtiniais atvejais 516 757-2671. New Yorko ofisas Lito patalpose: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. 718 441 - 2811.

DARBININKO ADMINISTRACIJOS, 341 Highland Blvd., galima įsigyti lietuviškų ir anglškų knygų apie Lietuvą, plokštelių, sveikinimo kortelių, gintaro, baltinukų, juostų, įvairių suvenyrų.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido tuves. Kopyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 428 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Pasiruošimas garbingos laido tuves. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar noritė būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNŪS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pragramoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIŲ VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

ROMAS PETRAUSKAS, akcijų brokeris, dirba su Thomson McKinnon Securities Inc., One State St. Plaza, N.Y.C., N.Y. 10004. Registruotas pirkti ir parduoti akcijas, bonus, options, fondus, commodities, auksą ir sidabrą. Atidaryti IRA planus ir tax shelters. Suinteresuoti skambinkite 212 482-6962-3.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIO PROGRAMA "AUŠRA" — WICN 90.5 FM, Worcester, Mass., girdima tečiadieniais nuo 8 iki 9 val. vak. Inž. E. V. Meilus, Jr., vedėjas. 70 Curtis St., Auburn, MA 01501. Tel. 617 753 - 7232.

NEW JERSEY, NEW YORK, CONNECTICUT. — "Lietuvos Atsiminimai", ketvirtad. nuo 7 iki 8 val. vak. iš WNYM 1330 AM. Sekmad. 1:05 - 3 val. popiet iš WSOU 89.5 FM. Dr. J. J. Stukas, Direkt., 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753-5636.

NEW YORK — NEW JERSEY — Laisvės Žiburys, sėkmadieniais 9 - 10 val. ryto WNNK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229 - 9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK,
NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE SV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino

MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSŲ VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

DANTŲ GYDymo CENTRAS

Dr. Donatas Aleksandravičius,
Vedėjas
VISA MASTERCHARGE
METRO DENTAL SERVICE, P.C.

109 - 22 Myrtle Avenue
Richmond Hill, N.Y. 11418

Prieinamos kainos, modernūs įrenginiai, patogus privačias
Jamaica ir Myrtle Ave. autobusais, atidarytas
kasdien vakarais ir šeštadieniais.

SKAMBINTI: (718) 441 - 0909
Susitarti dėl laiko ir pasitikrinti kainas

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS
Į LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARAVIMĄ
PILNAI-APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N.Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd. Editorial Office 718 827-1352
Brooklyn, N. Y., 11207 Business Office 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 centsPOSTMASTER: Send Address Change to DARBININKAS, 341
Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. ISSN 0011-6637

Redaguoja REDAKCINE KOMISIJA

Kalėdų žiburių prasmė

Vainikuotos, išpuoštos, tūkstančiais lempučių apšviestos miesto gatvės, vaikais apjuostos namų durys, įmantrūsiai dekoruoti priebučiai ir langai ir ta graži, svajinga švenčių muzika mus pagauna ir nuneša į tą šalį, kuri vadinasi Kalėdos. Rodos, visi namai, parkai gieda giesmes, skambina varpeliais. Visa tai kelta kelia žmogų viršum pilkos kasdienybės į naują pasaulį, kur yra tik meilė, draugystė, kažkas gražesnio ir kilnesnio.

Ir mūsų namuose užsidegęs puošnios eglutės, ant stalo sidabrinėse žvakidėse suliepsnos žvakės. Ir bus kilnu, šventa, kai pasidalinsime paplotėliais, linkėdami vieni kitiems laimės, džiaugsmo, sveikatos.

Paskui, susėdę patogiai aplink eglutę, atidarysime dovanas. Jos suvyniotos į žibanečius popierius, su raitytais kaspinėliais, su dedikacijos kortelėmis. Per popierius, per įpakavimo dežutes prasišers mūsų nekantrumas ir iškels dovaną. Gal tai bus visai kukli dovana, bet ji vistiek atneš mums džiaugsmą. Mes gauname, mūsų neužmiršo!

Kas bus paskui? Ar daug pakils iš tų minkštų fotelių ir nuvažiuos į lietuvišką bažnyčią bernelių mišioms? Ar tos dovanos, ta jauki nuotaika nesukels mum snaudulio? Ar kartais kojos neįbrīs į šiltas šliures, kurios nuves į miegamąjį? O rodos, buvo pasiryžta kadaise lankyti savo lietuvišką parapiją. Lietuviška parapijos bažnytelė tikrai laukia visų!

Praeitą savaitę redakcijoje apsilankė jauna mergina ir išsitarė, kad jai skaudu, jog negali naktį nukeliauti į Bernelių mišias Apreiškime. Ta naktis, tos mišios padaro didelį įspūdį, sukuria visą šventišką nuotaiką. Dabar ta mergina turi važiuoti pas savo mamą, kur susirenka visa plati šeima ir giminė.

Ir jaunieji pergyvena tą patį — šventos nakties ilgesį, savas lietuviškas pamaldas. Taip — ir Bernelių mišios priklauso prie kalėdinio džiaugsmo. Ten choras giedos lietuviškas giesmes. Kartais atrodo jos tokios paprastos, net primityvios, bet jos turi savo gilią tradiciją ir jos derinasi prie lietuviškų pamaldų. Ir jos atneša šventą nuotaiką. Tai galime patirti tik tą Kalėdų naktį.

Ir kodėl nenuvažiuoti į savą lietuvišką bažnytelę? Ir toji jauna mergina, čia augusi ir čia baigusi mokslus, su tėvais lankė lietuviškas Bernelių mišias, ir dabar jai be tų mišų, be savos bažnyčios nėra kilnių Kalėdų.

O kas bus paskui?

Užges ir mūsų gatvių blizgučiai ir mirguliuojančios šviestos, ir kasdienybė vėl šlepsės šlapiomis žiemos gatvėmis. Jei mes greitai paklusime tai pilkai kasdienybei, tai tikrai mūsų Kalėdos bus buvusios tik puošnios, bet be gilesnės minties. Kalėdos juk nėra dovanų apsikeitimas, jos yra kur kas daugiau. Tai Kristus gimimo šventė. Pirmiausia turime grįžti į save ir savo vidų papuošti, kad žėrėtume savo dvasia, o ne tais žiburėliais. Savo dvasios kilnumu turime pasitikti Kristaus gimimo šventę.

Lengva yra savo namus aptvarkyt, bet sunku savo dvasios pasaulį apvalyti, kad ten galėtų užteiti Kūdikėlis Kristus. Šventės materialistinės gerybės greitai pasibaigs ir jos jau nebedžiugins mūsų. Jos net bus mum nebereikalingos, bet su Kristumi gimęs mūsų dvasios kilnumas ir taurumas nepasibaigs taip greitai. Mes turime jį puoselėti savyje ir pasidaryti naujais žiburiais. Kristus gimimo šventė ir skatina mus įžiebti savo dvasios žiburėlius ir šviesti visai aplinkai, skleisti meilę!

Ateivių vaikai, pabrėžia popiežius Jonas-Paulius II, turi turėti visas galimybes siekti mokslo, kad galėtų pasiruošti užimti tarnybines pareigas lygimis su vietine jaunąja kartą.

Daug sunkumų ateiviams sudaro butų klausimas. Ir čia privačiu, kad ateiviai būtų lygiomis traktuojami, ir nebūtų jokios diskriminacijos.

Jo Šventenybė, nurodęs, kai kurias prievoles, kurias turėtų priimti imigracijos kraštai, primena, jog ir emigracijos kraštai lygiai turi atsakingų pareigų savo tautiečiams, kad juos reikiamai paruoštų išsivijai, ir būtų visada pasiruošę grįžtančius priimti ir vispusiškai globooti.

III

Bažnyčia — išganymo Sakramentas visiems ir kiekvienam žmogui — gina šeimos kilnumą, nepaisant kokio kultūrinio lygio bebūtų ir smerkia visa, kas kokiū nors būdu pažeidžia šeimos židinį. Bažnyčia reikalauja, kad šeimai būtų laiduojama laisvė kilnotis, tvarkytis ir rūpintis vaikų auklėjimu. Sielovada todėl turi paisyti šių pagrindinių principų ir juos stengtis įgyvendinti.

Visų pirma privalo visa daryti, kad šeimos galėtų išvengti išsiškyrimų, ir pasiekti pilną šeimos židinio gyvenimą, esant ateiviais svetimam, bet svetingam krašte su lygiomis pareigomis, bet ir teisėmis, kaip visi krašto gyventojai. Popiežius pabrėžia, jog "emigrantų šeimos visur privalo rasti Bažnyčioje savo tėvynę ir

EMIGRANTAI TURI IŠSAUGOTI SAVO TAUTINĮ IR KULTŪRINĮ LOBYNĄ

Popiežiaus Jono Pauliaus II laiškas minint emigracijos dieną

būti, jei galima, aptarnaujami savų kunigų ir sava kalba".

Šv. Tėvas iškelia taipgi naujų šeimų klausimą. Privalu rūpintis, kad einantieji į moterystę išsivijoje būtų tinkamai paruošti, įspėjant dėl neišvangiamų sunkumų bei grąsomų pavojų ir iškeliant pozityvius veiksmus, kurie laiduoja šeimos gyvenimui darną ir pastovumą tikroje meilėje. Visais šiais klausimais sielovada turi būti aiški, objektyvi ir tikslė. Būtina priminti, jog dideli pavojai moterystės gyvenimui gali kilti iš skirtingos jaunųjų turimos kultūros, auklėjimo ir religinių įsitikinimų.

Bažnyčia rūpinasi, privalo rūpintis, ne tik jaunųjų geru paruošimu moterystei, bet ir nuolatine dvasine globa gyvenant moterystėje. Naujas bažnytinės teisės kodeksas įsako dvasios vadovams "rūpintis, kad jų vadovaujama bažnytinė bendrija teiktų tikintiesiems dvasinę globą, kurios dėka moterystėje gyvenantieji išsilaikytų krikščioniškoje dvasioje ir darytų pažangą tobulume" (Can. 1063).

V

Sielovada išsivijoje, — pastebi Šv. Tėvas, — negali būti tokia pati visur ir visada. Ji įvairuoja pagal laiką ir skirtingas išsivijos -ateivijos gyvenimo sąlygas. Taigi sielovados darbuotojai, vadovaujami vyskupų, turi plačias veiklos galimybes. Žinoma, rei-

savę meilę tik tada, kai tokia pačia meile mylimas Dievas. Šį principą reikia turėti prieš akis, kai turime reikalo su eventualybe moterystės tarp tikinčio ir netikinčio, tarp kataliko ir nekrikščionio, tarp katalikiškuose kraštuose atsiranda vis daugiau kito tikėjimo žmonių. Tuo labiau, kai katalikai turi gyventi kraštuose, kurie yra nekrikščioniški ir dargi priešingi krikščionybei ir krikščioniško gyvenimo praktikai. Kultūros ir tikėjimo skirtumai yra didelė problema mišrioms šeimoms. Todėl, rengiant jaunosius moterystei, mišrioms šeimoms būtina yra paruošti, kad gerai žinotų savo tikėjimą ir iš jo išplaukiančius reikalavimus, bet taip pat, kad pažintų ir antrosios pusės įsitikinimus.

Sielovada išsivijoje, — pastebi Šv. Tėvas, — negali būti tokia pati visur ir visada. Ji įvairuoja pagal laiką ir skirtingas išsivijos -ateivijos gyvenimo sąlygas. Taigi sielovados darbuotojai, vadovaujami vyskupų, turi plačias veiklos galimybes. Žinoma, rei-

kia paisyti Bažnyčios nuostatų, pagal kanonų teisę ir vietinių hierarchų nurodymus. Įvairumuose ir skirtumuose tačiau visada privalo laikytis pagrindinio ir bendro principo, kuris yra Viešpaties nurodytas, kad vyras ir moteris būtų vienas kūnas (Mt. 19, 6) moterystės ryšyje ir kad būtų paveiklas didžiosios slapties, ženklinančios Kristaus vienybę su jo Bažnyčia (Ef. 5, 32).

Ne tik kunigai, bet ir pasauliečiai yra pašaukti vykdyti šeimų evangelizaciją. Pačios ateivių šeimos privalo rūpintis atsiųsti apaštališkai įtakai, pasisaivinti Evangeliją ir ją savo ruožtu skleisti visur ir visiems. O ir mišrios šeimos turi pareigą vaikams krikščioniškai auklėti ir būti veiksnys, siekiant vienybės.

"Linkiu, — baigia popiežius Jonas Paulius II, — kad visi tie, kurie rūpinasi migracija, atidžiai priimtų šį mūsų atsisaukimą ir uoliai atsakytų į pateiktus nurodymus, kuriuos nurodėme iš tėviško ganytojinio rūpesčio."

Laiškas baigiamas Apaštališku Palaiminimu.

Jonas Paulus P.P. II

Vatikanas, 15 rugpjūčio 1986

Ties Prakartėle. Nuotr. Romo Kisieliaus

Popiežiaus pastabos bei nurodymai, kas liečia šeimas išsivijoje, liečia ir mūsų išsiviją. Atkreipkime dėmesį ypač į jaunąsias, jau išsivijoje sudarytas ar sudaromas šeimas, kad jos būtų darnios ir lietuviškos. Jo Šventenybė primena pavojus, kurie graso mišrioms šeimoms. Bet jei jos yra sudaromos, turi respektuoti vienas antrą tiek religiniu, tiek tautiniu atžvilgiu, rūpinantis duoti vaikams krikščionišką auklėjimą.

Sov. Sąjunga pareiškė, kad tuo tarpu ji nusprendė laikytis 1972 m. sudarytos SALT II sutarties su JAV dėl branduolinių ginklų apribojimo nuostatų. JAV teigia, kad Sov. S-ga nuolat pažeidinėja tą sutartį, ir dėlto prezidentas Reagan nutarė peržengti JAV nustatytą branduolinių ginklų kiekį.

STASYS
YLA
KRIKŠČIONYBĖS
VEDIMAS
LIETUVOJE 6

Iš priešais laikomų kaimynų pusės ateina ir net jų karinės apsaugos palydinti misininkai, kad ir tokie nesuinteresuoti vyrai, kaip Vaitiekus, Brunonas, Kristijonas ir kiti, savaime turėjo kelti aiščių nepasitikėjimą. Juoba, kad lenkų mozarų kunigaikščiai (Boleslovas Narsusis, Konradas), rūpindamiesi prūsų misijomis, neabejotinai turėjo ir politinių tikslų. Šalia misijų nemažiau jiems rūpėjo ir politinės jų pasėkos — aiščių apraminimas (padarymas taikingų), o gal net ir politinė jų subordinacija.

Aiščių genčių, iki XII amž. pabaigos nespejusių apsikrikštyti taikingų misininkų padedamų, vėliau, pradėdant XIII amž. pradžią christianizavimo misijos, kaip žinoma, ėmėsi vokiečių ordinais: kalavijuočių (nuo 1202) ir kryžiuočių (nuo 1228). Būdami iš pradžių skirti tik Prūsų ir Padoauguvio — Livonijos krikščionims ateiviams ir vietiniams neofitams saugoti nuo pagonių užpuodinėjimų, jie, ilgai netrukus, patys ėmėsi misijų darbo, konkuruodami su tikraisiais misininkais ir jų vadovais — Prūsų ir Livonijos vyskupais, o vė-

liau sau priskirdami net išimtinę visų Pabaltijo kraštų krikščioninimo teisę, laikydami save vieninteliais oficialiais šiųjų krikščionų. Tikruosius misijų tikslus, popiežių nuolat pabrėžiamus, sukeitė su imperialistiniais vokiečių imperatorių tikslais, būtent — politine ir ekonomine vokiečių ekspansija. ordinais vietoj meilės ir tiesos ėmė prievarta ir melu (ypač propagandoje Vakaruose ir informacijoje Romai) christianizuoti aiščių gentis, vienas jų (prūsų ir Padoauguvio gyventojus — latvius) pavergdami, o su kitomis (lietuviams) suveddami į žūtbūtinę kovą, užsitęsusių pusantro šimto metų. Šitoks ordinarų misijų pobūdis ir iš to susiformavę labai nedraugiški su likusiai nepavergtais aiščiais santykiai šių pastarųjų christianizaciją turėjo dar labiau užtęsti.

Tiesa, nežiūrint to, kad ordinarai ir kažin kaip stengėsi patys pasilaikyti kitų aiščių christianizavimo teisę, matyt, tikėdamiesi neilgai trukę okupuoti jų gyvenamas sritis ir jėga jas padaryti krikščioniškas, vis dėlto, jiems neįstengiant taip greitai to padaryti, atsiradavo institucijų ir kraštų, kurie ir toliau rūpinosi taikiu būdu laimėti lietuvių krikščionybę. Tuo būdu šalia karinių ordinarų misijų netruko ir taikingų misijų iš Rygos arkivyskupijos, lenkų ir rusų pusės, kurios, rodos, galejo padaryti tai, kas nepavyko nei pirmiesiems taikingiesiems misininkams, nei sekėsi pačiam ordinui. Tačiau, deja, ir jos nebuvo visai sėkmingos. Paskiros jų pastangos nebuvo taip stiprios, kad būtų atsėrusios intrigas ir klaidynimus ordinarų, nepakentusio šalia savęs jokių kitų aiščių christianizatorių. O visos drauge ir sutartinai veikti jos negalėjo dėl to, kad jų interesai labai dažnai būdavo skirtingi. Bet bene svarbiausia šių misijų nesėkmingumo priežastis buvo ta, kad jos labai dažnai nebūdavo laisvos nuo politinių motyvų, kurie aiščių akse turėjo labai ir labai mažinti pačių šių misijų reikšmę. Tokie politiniai motyvai bei tikslai ypačiai prasikišdavo lenkų ir rusų misinėje akcijoje, pasaulinės valdžios remiamoje. Sakysime, tokie len-

kų kunigaikščiai, kaip Kazimieras ir Boleslovas (maždaug Mindaugo amžininkai), kurie iš pradžių nekreipė dėmesio į jų tautiečių dominikonų vedamas apolitinio ir taikomas pobūdžio misijas aiščiuose ir jų nerėmė, vėliau, pastebėję galį išnaudoti politinę situaciją (nuolatinį karo būvį tarp aiščių ir ordinarų) palenkė lietuviams, jovingiams ir galindams į savo valdžią, ėmė jas (misijas) kreipti į savo politinių tikslų pusę. Remdamiesi kai kurių ordinarų spaudžiamų aiščių giminių pareiškimais, kuriais jos žada pripažinti lenkų supremaciją ir net priimti krikščionybę, šitie lenkų kunigaikščiai kreipiasi į Romą, prašydami šių giminių gyvenamas sritis, kaip christianizuojamas, prijungti prie jų valdomųjų. Kai aiščiai, matyt, įsitikinę, kad christianizaciją iš lenkų teks pirkti taip pat nepriklausomybės kaina, kaip ir iš ordinarų, vėliau nuo jų ir jų siūlomoms christianizacijos nusigręžė, tai šie buvo bandę (1255) organizuoti prieš aiščius kryžiaus karą, matyti, tikėdamiesi bent tuo būdu palenkinti juos sau".

Panašūs politiniai interesai buvo prasikšę ir vėliau, beveik po šimto metų, kai lenkų karalius Kazimieras Didysis net dviem atvejais (1349 ir 1357) bandė palenkinti Lietuvą į krikščionybę. Be įsigalėjimo lietuvių valdomojoje Voluinėje, kurio lenkų valdovas tuo būdu siekė, jam dar rūpėjo savo įtaką išplėsti ir pačioje Lietuvoje, nes savo rašte popiežiui (1357) jis pageidavo visas būsimų neofitų lietuvių bažnyčias ir vienuolynus subordinuoti Gniezno arkivyskupui".

Ir rusų pastangos palenkinti lietuvius į stačiatikybę nebuvo laisvos nuo panašių politinių tikslų".

¹ Plg. J. Stakauskas, Lietuva ir Vakarų Europa XIII amžiuje, 125—129 psl.; J. Totoraitis, Mindaugas Lietuvos karalius, 72—74 psl.

² Plg. dokumentą W. Abraham, Powstanie Organizacji kościola łacinskiego na Rusi, I, Lwow 1904, 367—368 psl.

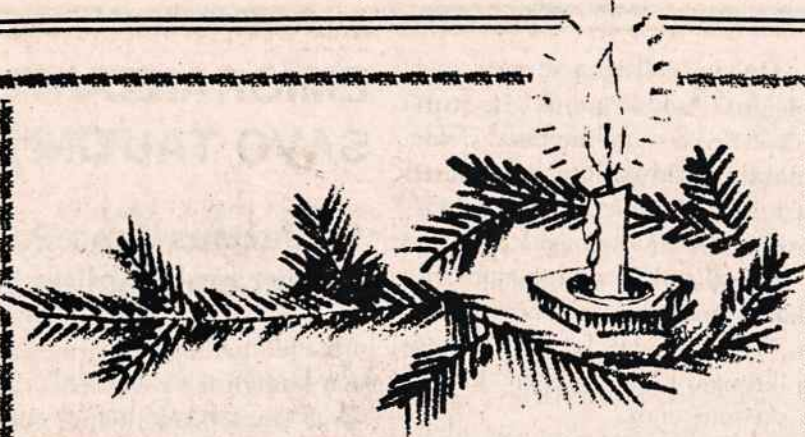
³ Plg. K. Chodyniecki, Próby zaprowadzenia chrześcijaństwa na Litwie, „Przegląd Historyczny”, XVIII t. Warszawa 1914, 249—255 psl.

(Bus daugiau)

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems parapijiečiams ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. ALBERTAS CONTONS, klebonas
Kun. JONAS KLIMAS

Šv. Petro parapija
Boston, Mass.

Šv. Kalėdų proga Lietuvos Katalikų Religinė Šalpa bei Lietuvių Informacijos Centras linki visiems Dievo gausiausių malonių!

Vyskupas PAULIUS BALTAKIS — Valdybos Pirmininkas
Vyskupas VINCENTAS BRIZGYS — Tarybos Pirmininkas
Kun. KAZIMIERAS PUGEVIČIUS — Reikalų Vedėjas
GINTĖ DAMUŠYTĖ — Reikalų Vedėjo Pavaduotoja
MARIJONA SKABEIKIENĖ — Reikalų Vedėjo Pavaduotoja
RITONĖ IVAŠKAITĖ — Asistentė

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
nuoširdžiai sveikina visus parapijiečius

Kun. JONAS PAKALNIŠKIS, klebonas
Kun. ANTONAS RAČKAUSKAS, vikaras emeritus
Kun. DANIELIUS STANIŠKIS
Apreiškimo parapija, Brooklyn, N.Y.

Skaidraus Šv. Kalėdų džiaugsmo
visiems parapijiečiams linki

Kun. ANTONAS BERTAŠIUS, klebonas
Šv. Kazimiero parapija
Paterson, N.J.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkiu visiems parapijiečiams

Kun. JONAS RIKTERAITIS, klebonas
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
New Britain, Conn.

Kristaus Gimimo šventėje
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams linki

Prel. PRANAS BULOVAS, klebonas
Kun. STASYS RAILA
Prel. J. BALKŪNAS, P.A., klebonas emeritus
V.J. ATSIMAINYMO PARAPIJA
Maspeth, N.Y.

Kristaus Gimimo šventėje nuoširdžiai sveikina

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
kunigai

Kun. Dr. ALGIRDAS OLŠAUSKAS, klebonas
Prel. Dr. VINCAS BARTUŠKA
Prek. JONAS A. KUČINGIS, klebonas emeritus

Los Angeles, Calif.

Kalėdų švenčių proga sveikinu mielus parapijiečius,
linkėdamas visiems Dievo palaimos bei globos.

Kun. PRANCIŠKUS V. KARVELIS
Kun. PAULIUS P. SABULIS

ŠV. JUOZAPO PARAPIJA
Waterbury, Connecticut

Širdingai sveikiname visus parapijiečius, geradarius bei draugus,
sulaukus

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų

Kun. BRUNO KRUZAS, klebonas
ŠV. JURGIO PARAPIJA
Brooklyn, N.Y.

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų sulaukus Ramybės ir Taikos
visiems buvusiems parapijiečiams linki

Prel. JONAS J. SCHARNUS, klebonas emeritus

ŠVČ. TREJYBĖS PARAPIJA, Newark, N.J.

ŠV. JUOZAPO PARAPIJOS KLEBONAS
linki visiems parapijiečiams
linksmų Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JONAS D. ŽUROMSKIS
klebonas

Lowell, Massachusetts

Šv. Kalėdų ir Naujų Metų proga
Ramybės ir Taikos
visiems parapijiečiams linki

Kun. VYTAUTAS PALUBINSKAS, klebonas
VILNIAUS AUŠROS VARTŲ PARAPIJA
New York, N.Y.

Skaidraus Šv. Kalėdų džiaugsmo
visiems parapijiečiams linki

Kun. PETRAS A. SHAKALIS, klebonas
Šv. Kazimiero parapija
Brookton, Mass.

Linksmų Šv. Kalėdų! Laimingų Naujų Metų!
Šv. Jurgio Lietuvos Parapija, Norwood, Mass.
1986 - 1987 jubiliejiniai metai,
75 m. nuo įsteigimo.

Kun. VINCAS VALKAVIČIUS, klebonas

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų
linkiu visiems parapijiečiams

Kun. JOSEPH ANDERLONIS, S.T.L., klebonas
Msgr. VITAS J. MARTUSEVIČIUS, klebonas emeritas
Šv. JURGIO PARAPIJA, Philadelphia, Pa.

SOPULINGOS DIEVO MOTINOS PARAPIJOS

Kearny, N. J.

Kunigai sveikina ir linki linksmų Kalėdų švenčių
ir laimingų Naujų Metų

Kun. DOMININKAS POCIUS
klebonas

Nuoširdžiai sveikiname visus parapijiečius, seseles mokytojas,
chorą su jo vedėju, visus parapijiečius ir linkiu visiems
džiugių Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų.

Kun. SIMONAS V. SAULĖNAS
klebonas

NEKALTO PRASIDĖJIMO PARAPIJA
Cambridge, Massachusetts

Gimusio Kūdikelio Jėzaus šviesa
tenuskaidrina visų mūsų akis,
nepalaužiama viltimi žvelgiant į ateitį.

kun. Dr. VALDEMARAS M. CUKURAS
Marijos Nekalto Prasidėjimo
Seserų kapelionas, Putnam, Conn.

Rochesterio Šv. Jurgio lietuvių parapija
Sveikiname visus parapijiečius, organizacijų vadovus ir pranciškonų rėmėjus. Parapijos kunigai:

T. JUSTINAS VAŠKYS, OFM
FR. JOHN COLECCHIA, OFM

ŠVČ. TREJYBĖS PARAPIJOS KUNIGAI
maloniai sveikina visus parapijiečius
Kalėdų šventėse

Kun. JUOZAS J. MATUTIS
klebonas

Hartford, Connecticut

Sveikindamas savo parapijiečius linkiu linksmų
Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų

Kun. JURGIS D. DEGUTIS
klebonas
Kun. KAJETONAS SAKALAUSKAS
ŠV. ANDRIEJAUS PARAPIJA
Philadelphia, Pa.

Nuoširdžiai sveikina su Šv. Kalėdom
ir linki daug laimės Naujuose Metuose

Kun. PETRAS ŽEMEIKIS, klebonas
Kun. JUOZAS PRAGULBICKAS
Dijak. ANTONAS SAMALONIS
Dijak. HENRIKAS KETURWITIS
Elizabeth, N.J.

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJOS
klebonas nuoširdžiai sveikina mielus parapijiečius,
sulaukus linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
linkėdamas visiems Dievo palaimos bei globos.

Kun. JUOZAS BUCEVIČIUS
Kun. FRANCIS SPENCER
Nashua, N. H.

Linksmų Šv. Kalėdų ir laimingų Naujų Metų
visiems parapijiečiams linki

Kun. IZIDORIUS GEDVILA
ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA, Providence, R.I.

Kristaus gimimo šventėj
Ramybės ir Taikos visiems parapijiečiams
ir Darbininko skaitytojams linki

Kun. A. MATULIS

Bayonne, N. J.

Linkiu savo mieliems parapijiečiams
linksmų Kalėdų švenčių!

Kun. ALBINAS F. JANIŪNAS
klebonas

ŠV. PRANCIŠKAUS ASYŽIEČIO PARAPIJA
Lawrence, Mass.

Giedraus Kalėdų džiaugsmo linkime
visiems parapijiečiams

Kun. KĘSTUTIS R. BALČYS, klebonas
Kun. A. GRIGAITIS

ŠV. KAZIMIERO PARAPIJA
Amsterdam, N. Y.

Kun. ANTONAS MICIŪNAS, M.I.C.

Nuoširdžiai linki Šv. Kalėdų ir laimingų
Naujų Metų!

Šv. Kazimiero parapija
WORCESTER, MASS.

Linkiu mieliems parapijiečiams
linksmų Kalėdų švenčių
ir laimingų Naujų Metų!

Kun. ALBERTAS KARALIS
ST. CASIMIR'S CHURCH, New Haven, Conn.

LIETUVA VIENOS KONFERENCIJOJE

Iš New Yorko specialiai į Vienos konferenciją trim savaitėm buvo nuvykusi Gintė Damušytė, Lietuvos Informacijos Centro vedėja. Jai sugrįžus, Darbininko redakcija padarė su ja šį pasikalbėjimą.

Skersai kiemo matėm kaip LIC įstaigoj sparčiai ruošėsi kelionei į Vienos konferenciją, ar gali mūsų skaitytojams apibūdinti paruošiamuosius darbus?

Važiavau į Vieną PLB-nės lėšomis skleistu keturių informacijom, spaudai, žmogaus teisių bendradarbiams ir plačiai visuomenei. Tą darbą vykdžiau su savo įstaigos viršininko kun. K. Pugevičiaus palaiminimu ir su Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos - Lietuvos Informacijos Centro pilna parama.

Teko nemažai laiko skirti pasiruošimui prieš Vienos konferenciją, rašant, redaguojant ir išleidžiant specialiai pritaikytas informacijas, pvz. PLB-nės leidinius apie žmogaus ir tautos teisių pažeidimus okupuotoj Lietuvoj. Štabas atliko visą eilę praktiškų darbų, kurie man Vienoj sutaupe daug laiko. Pvz. į kompiuterį buvo įvesta Vienos spaudos korpuso adresai ir atspausdinti lipnikuose. Tad, kai tekavau skubiai siųsti žinias spaudai, nereikėjo pačioj Vienoj gaisrinti laiko adresuojant vokus.

Taip pat iš anksto reikėjo koordinuoti Vienos akciją su kitais vienetais bei asmenimis, kad renginiai nesikryžiuotų Stengėmės viens kito žygius papildyti. Buvau kontakte su LB-nės atstovais, su kuriais vykdžiau darbus Vienoj - Šveicarijos LB-nės pirmininku Narcizu Prielaida, Kanados LB-nės atstovais Juozu Daniu ir Joana Kuraitė-Lasiene, ir su Pasaulio Pabaltiečių Santalkos biuro vedėju Algiu Klimaičiu.

Ypač artimai dirbau su kitautaučiais kolegoms. Pvz., su ukrainiečiais PLB-nė ir LIC sušaukė labai vykusią spaudos konferenciją paminėti Lietuvos ir Ukrainos Helsinkio grupių dešimtmečius, Išrūpinom nese-

niai paleisto kalinio Juro Orlovo bei JAV Kongreso Helsinkio komisijos pirmininko pavaduotojo kongresmano Steny Hoyer dalyvavimą.

Girdėjome, kad į spaudos konferenciją atėjo net trys JAV senatoriai.

Taip, ir be kita ko, dalyvavo nemažai Europos spaudos korespondentų. JAV LB-nės dėka Lietuvos Helsinkio grupė galėjo atstovauti iš Connecticut specialiai atvykęs Tomas Venclova. Jis buvo plačiai cituojamas Frankfurter Allgemeine Zeitung bei kituose laikraščiuose ir žinių agentūrų reportažuose.

Ginte, kiek suprantame, į Vieną buvai nuvykusi su mažu LIC įstaigos kompiuteriu ir spausdinimo aparatu. Įdomu būtų išgirsti, kaip tas priemonės panaudojai lietuviškam darbui?

LIC štabas buvo tokios nuomonės, kad ne tik pravartu, bet reikalinga Vienoj turėti profesionaliai paruoštą ir perduodamą informaciją. Kai vyksta varžybos dėl delegatų ir žurnalistų laiko, negalima ribotis tik vienkartiniais memorandumais. Mano tikslas buvo pateikti Lietuvai liečiančią informaciją — prašantiems ir neprašantiems.

Mano bendradarbė M. Skaibeikienė dėka, mūsų įstaigos archyvas buvo pervestas į kompiuterio disketes (kas ir daug laiko užėmė), taip vėliausios žinios ir medžiaga buvo kompiuterio atminty prie pirštų galų.

Kai JAV delegacija į mane kreipėsi dėl lietuvių sąžinės kalinių sąrašo, galėjau tą pačią dieną švariai, su lietuviškais ženklais, jį atspausdinti ir perduoti. Ir juo dalinausi su kitomis delegacijomis. Kaip tik šiom dienom Vakarų Vokietijos ambasadorius E. Eickhoff mums pasiuntė padėkos laišką už kalinių sąrašą. Jis pabrėžė, kad Vokietijos delegacija nesivaržys reikalauti, kad tokie Helsinkio akto pažeidimai būtų atitaisomi. Anglijos delegacija irgi raštiškai patvirtino, kad tokia informacija jiems visada yra naudinga.

Iš viso, man būnant Vienoje, teko koordinuoti penkis pagrindines informacines siuntas delegacijom: 1) PLB-nės pirmininko Vytauto Kamanto lydraštį su dvejais PLB-nės išleistais papildomais leidiniais, 2) LIC kalinių sąrašą, 3) J.E. vyskupo Pauliaus Baltakio ir kun. Kazimiero Pugevičiaus atsišaukimą į katalikiškas delegacijas susirūpinti Lietuvos katalikų persekiojimu, 4) Besilankančią JAV kongresmenų delegacijai skirtą JAV LB-nės pirmininko Algimanto Gečio laišką, kuriame jis su JAV ukrainiečių pirmininku išvardino lietuvių ir ukrainiečių pageidavimus, ir 5) PLB-nės pirmininko Vytauto Kamanto kreipimąsi į delegacijas paminėti Lietuvos Helsinkio grupės sukaktį.

Ar ribojaisi vien raštiškais atsišaukimais?

Jokiu būdu ne. Tik viską, ką renka LB-nės atstovai perduodavo delegacijom, sąmoningai siūsdavom oficialioju paštu, kad ta medžiaga būtų įtraukta kaip dokumentas į delegacijos bylas. Šalia to, lankėm delegacijas, redakcijas, kitų nevaldinių organizacijų atstovus. Aš prailginau savo buvimą Vienoj viena savaitę, nes mačiau, kad dar buvo progų konkrečiai pasireikšti. Po pirmosios konferencijos savaitės įtampos, antrosios ir trečiosios savaitės „atoslūgis“ buvo grynas malonumas. Delegatai buvo lengviau prieinami ir pokalbiai su jais lengvai tęsdavosi valandomis. Taip pat buvau kviečiama į jų priėmimus ir pasitarimus, kur vėl galėjau užmegzti naujų kontaktų. Ne vienas delegatas siūlė LB-nės atstovams grįžti į Vieną toliau tęsti akciją už Lietuvą.

Džiaugiuos, kad jau bent keli delegatų, ypač JAV-bių, padaryti pažadai buvo išpildyti... Įkalintų lietuvių pavardės — Skuodžio, Petkauskas, Gajausko — skambėjo ne tik plenumo sesijoje, bet ir paskirų kraštų privačiuose pasitarimuose su sovietais. Lietuvos, Latvijos ir Estijos tragiška okupacija buvo ne kartą keliami ir viešai smerkiama.

Deja, turiu pripažinti, kad užtikau net dvi delegacijas, kurios teigė pirmą kartą girdėję Pabaltijo tautų rūpesčius! Bent dabar galima tuo pasitenkinti, kad jie mus jau pažįsta ir kad mūsų pasiųstas informacijas svarstė savo štabo posėdžiuose...

Šalia Pabaltiečių biuro, Vienoj taip pat veikė lietuvių informacijos paviljonas, ar ne?

Teisingai. PLB-nė, LIC ir Paryžiaus Pabaltiečių namai prisidėjo prie Tarptautinės Rezistencijos informacijos centro, kuriame 50 organizacijų turėjo savo paviljonus. Centras buvo visai arti Hofburgo pilies, kur vyksta Vienos konferencija.

PLB-nės paviljone buvo laisvai dalinami šimtai egz. įvairių brošiūrų, LKB Kronikos sąsiuvinii, įvairiomis kalbomis leidinių ir pan. Paviljone buvo išstatyta Lietuvos disidentizmo paroda bei pogrindžio ir kitos lietuvių spaudos eksponatai. Net Die Welt laikraštis, aprašydamas šį Tarptautinės Rezistencijos centrą, išskyrė LIC kaip vieną iš dalyvių. Čia užtikau visą eilę savo

Gintė Damušytė kalba PLB-nės ir LIC sušauktoje konferencijoje Vienoje. Konferencijoje bendrai buvo paminėta Lietuvos ir Ukrainos Helsinkio grupių dešimtmečiai. Iš k. Ukrainos Helsinkio grupės narys L. Pliousch, Lietuvos Helsinkio grupės narys Tomas Venclova, Gintė Damušytė, Pasaulio ukrainiečių kongreso atstovė C. Isajiw ir JAV kongreso Helsinkio komisijos pirmininko pavaduotojas kongrs. Stanley Hoyes, pirmininkavęs konferencijai. Nuotr. J. V. Danio

Europos kolegų, su kuriais per LIC palaikau nuolatinius ryšius, pvz. Russia Cristiana redakciją iš Milano, Tarptautinės PEN rašytojų klubo narius, Norvegijos Helsinkio grupės vadovus ir kt.

Šio Tarptautinės Rezistencijos centro apimty Joana Kuraitė-Lasiene ir aš dalyvavom keliose spaudos konferencijose, kur kėlėm okupuotos Lietuvos rūpesčius.

Žvelgiant į plačią Tarptautinės Rezistencijos programą, dar pastebėjome, kad vienas vakaras buvo skirtas pabaltiečių ir afganistaniečių filmom. Ar gali papasakoti kas ten buvo rodoma?

LIC pervedė kelias videojuostas į europietišką formatą, kad būtų galima jas rodyti Vienoje. Tą vakarą rodėm apie Lietuvą NBC televizijos reportažą kurį vienas žiūrovas paskui išsivežė į Angliją. Taip pat buvo rodoma jaunimo susukta filma apie Pabaltiečių taikos ir laisvės žygi, latvių filma apie sovietų kalėjimus ir pan.

Kokių kitų vaizdinių priemonių naudojotės Vienoje?

Į Vieną vežiavau iš Lietuvos slapta išgabentas nuotraukas, kurių kopijas pagamino LIC. Beveik visas išdalinau mūsų bendradarbiams, kurie per spaudą — žiniaraščius, laikraščius bei žurnalus ar per keliaujančius parodas, gina bei kelia persekiojamoms Lietuvos interesams. Pvz., kai su Pabaltiečių biuro vadovu Klimaičiu aplankiau Vienos Die Presse dienraštį, vienas iš redaktorių tuoj išgraibstė dalį nuotraukų laikraščio archyvu. Nuotraukose buvo atvaizduojami ryžtingi Lietuvos kovotojai,

IŠ VISUR

— Apie Sibiro nužudytus ir mirusius tautininkus yra leidžiama knyga ir ieškoma nuotraukų. Kas jų turi, prašoma siųsti L. Keruliui, 5828 So. Campbell Ave., Chicago, IL 60629.

— „Pensininkas“, JAV LB Socialinių reikalų tarybos biuletėnis, lapkričio numeris išėjo iš spaudos. Biuletėnio redaktorius Karolis Milkovaitis. Biuletėnyje daug informacinių žinių apie sveikatą ir socialinius reikalus vyresnio amžiaus asmenims.

— Kun. dr. Voldemaras Cukuras, dabartinis Putnamo seselių kapelionas, buvo Observer Extra šiaurės-rytų Connecticut laikraštyje gražiai skaitytojams pristatytas lapkričio 8 laidoje.

Tituliniame puslapyje — Lietuvos žemėlapis, kun. dr. Cukuro fotografija, Mindaugo pilaite, statyta kun. St. Ylos, ir vitražo nuotrauka. Straipsnyje aprašyta kapeliono — pavadinto Father Val — muzikos, ypač klasikinės, pomėgis, biografiniai bruožai, pedagoginiai, akademiniai, pastoraciniai darbai. Straipsnį parašė David Boylan.

— Lietuviškos skautijos fondas išleido keturių spalvų pašto ženkluką, skirtą Lietuvos 600 metų sukaktiui paminėti. Ženkluką nupiešė ASS filisteris dail. Julius Špakevičius. Ženkluko įrašas „1387 - 1987 Christianitas Lituaniae“.

— Nauji pogrindžio leidiniai pasiekė Vakarus: „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ Nr. 71-mas ir „Aušros“ 50-tas numeris. „LKB Kronikos“ numeris paskirtas „Mylimam tautos ganytojui — tremtiniui Julijonui Steponavičiui, šiais metais mininčiam tris jubiliejus: 25-kerių metų jubiliejus, 50 kunigystės ir 75-rių metų amžiaus.“ „Aušros“ turinys yra toks: Kaip rusų tankai balsavo už „Lietuvos seimą“? Kas tie tikrieji piratai? — SOS (Gelbėkim žudomą talentą. Du Vytauto Skuodžio pareiškimai) — Apie Kopenhagos teismą (iš užsienio radijo laidų) — Testamentas, eilėraštis.

— LB Sunny Hills, Fla., apylinkės valdyba suorganizavo dail. R. Zotovienės iš Juno Beach, Fla., darbų parodą ir gegužinę.

— Valdas Adamkus vadovavo JAV gamtos aplinkos apsaugos delegacijai lankantis Sovietų Sąjungoje. Soši mieste peržiūrėjo mokslinio bendradarbiavimo programą ir 1987 metų darbo planus gamtos apsaugos srityje. Ta pačia proga lankėsi ir Vilniuje.

— Sv. Kazimiero lietuvių Londone parapijos bažnyčia, kurios ilgametis klebonas yra kun. dr. Jonas Sakevičius, MIC, Vliko seimo metu — lapkričio 7 - 9 minėjo bažnyčios 75-rių metų sukaktį. Klebonas pakvietė ne tik seimo atstovus ir svečius, bet taip pat ir Anglijos lietuvių iškilnėse dalyvauti.

— Angelė K. Nelsienė, LB Vakarų apygardos pirmininkė, yra paskirta į Respublikonų Tautinių grupių tarybos žmogaus teisių komitetą. Šio komiteto pirmininkas yra ukrainietis Myron Wasylyk. Paskyrimą parašė Respublikonų Tautinių grupių tarybos dabartinis pirmininkas Frank D. Stella.

JAV priėmimo Vienoje PLB atstovė G. Damušytė su delegatais iš Turkijos. Nuotr. J.V. Danio

Vienoje LB-nės atstovai dirbo su įvairiomis Lietuva besirūpinančiomis grupėmis. Iš k. F. ir G. Introto, Kanados tarpkultūrinės grupės vadovai, KLB vicepirmininkė J. Kuraitė-Lasiene ir Šveicarijos LB pirmininkas N. Prielaida. Nuotr. G. Damušytės

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1987-ųjų Metų proga Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba sveikina pasaulyje išsisklaidusius lietuvius, linkėdama kiekvieno asmeniškų ir mūsų visų bendrų tautinių troškimų išsipildymo.

Dėkojame viso pasaulio lietuviams, kurie praėjusiais metais vienu ar kitu būdu parėmė PLB valdybos darbus, o ypatingai tiems, kurie savo dosnumu prisidėjo prie lietuvių švyturio laisvajame pasaulyje — Lituanistikos katedros — įsteigimo.

Ateinančiais metais viso pasaulio lietuviai iškilmingai minėsime 600 metų Lietuvos krikščionybės jubiliejų, o gale 1987-ųjų mūsų jaunimas rinksis Australijoje VI-ajam lietuvių jaunimo kongresui.

Tačiau kaip visada, didysis mūsų dėmesys ateinančiais metais turi būti nukreiptas į Lietuvą — okupuotą ir vargstančią, bet dirbančią ir kovojančią. Tegul mūsų, išeivių, kuklios pastangos jungiasi su brolių ir sesių darbais tėvynėje, kad bendrai dirbdami greičiau sulauktume Lietuvos laisvės ryto

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS VALDYBA

Vytautas Kamantas
Rimantas Dirvonis
Stasys Jokubauskas
Milda Lenkauskienė

Tomas Remeikis
Birutė Jasaitienė
Raimundas Kudukis
Gintaras Grušas

Kalėdos

Miestai išdabinti
tūkstančiais šviesų,
Žėresys Kalėdų
širdyse visų . . .

Žemėje triumfuoja
meilė ir taika,
laimina pasaulį
Kūdikio ranka . . .
Džiaugsmo spindulėlis,
Žvakės ugnyje,
ant eglutės spindi
su viltim nauja. . .

Eilėraštis ir nuotraukos
ROMUALDO KISIELIAUS

PERTVARKYTI MUZIKOS ARCHYVAI

Chicagėje iki šioliai veikė prof. J. Žilėvičiaus Lietuvių Muzikologijos Archyvas ir J. Kreivėno Lietuviškos Muzikos biblioteka, kuri buvo Lituanistikos tyrimo ir Studijų centro padalinys. Neseniai J. Žilėvičiaus archyvo Taryba (pirm. Algis Modestas) nutarė jį likviduoti ir turą perduoti Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centrai (pirm. dr. J. A. Račkauskas). Šis savo kelias gautą medžiagą perleido J. Kreivėno Lietuviškos Muzikos Bibliotekai, dalinai pakeičiant ir įstaigos vardą. Dabar ji vadinsis — Juozo Žilėvičiaus ir Juozo

Kreivėno Lietuviškos Muzikos Archyvas. Archyvo direktoriumi patvirtintas Juozas Kreivėnas, o Kazimieras Skaisgiris ir Emilija Sakadolskienė — vicedirektoriais.

Žilėvičiaus-Kreivėno archyvo kuratoriais skiriamas: prof. dr. Leonardas Šimutis, Al. Kučiūnas, Dalia Kučėnienė ir Edvardas Šulaitis.

Nemaža laiko buvo paskirta prof. Žilėvičiaus archyvo perkraustymui į naujas patalpas, kurios, kaip žinome, yra tėvų Jėzuitų vienuolyno namuose (prie Jaunimo Centro). Čia viskas gražiai tvarkoma ir klasifikuojama, kad medžiaga būtų prieinama naudojimui.

Neseniai archyvas papildė vertinga komp. Vytauto Bacevičiaus medžiaga, kuri po kompozitoriaus mirties buvo patekusį į Bridgeporto universiteto muzikos departamentą. Norėta šį palikimą nupirkti, bet nebuvo galima sumokėti gana aukštos kainos, tai kūriniai buvo pasiskolinti ir Chicagoje nufotografuoti. Tad šiuo metu Chicagoje turimas komp. Bacevičiaus kūrybos kraitis, kuriuo susidomėjo net muzikologai iš Vilniaus ir komp. Vytauto brolis Kęstutis Bacevičius iš Lodzės, Lenkijos.

(eš.)

Pranciškonai leidžia šiuos laikraščius bei žurnalus: Aidai, Darbininkas, šv. Pranciškaus Varpelis. Ar visus juos prenueruoti?

KRISTIJONO DONELAIČIO MOKYKLOS 25 METŲ SUKAKČIS

Mokyklos mokytojai, mokiniai bei jų tėvai, draugai ir Washingtono apylinkės lietuviai susirinko lapkričio 8, Latvių namuose atšvęsti didelę šventę — 25 metų sukaktuves.

Programą atidarė šio vakaro iniciatorė ir paskutinius du metus buvusi tėvų komiteto pirmininkė Teresė Landsbergienė. Ji pasidžiaugė, kad tiek daug svečių susirinko pasidžiaugti su visais dirbančiais lietuviškoje mokykloje ir tuo mokyklą paremti.

Mokyklos steigėjas, kun. Jonas Znotinas, negalėdamas dėl sveikatos dalyvauti šioje džiugioje šventėje, pasveikino raštu pridėdamas ir auką. Raštu su aukomis taip pat sveikino Washingtono Moterų klubas. Petronėlė Staniškienė ir Ernest Račkauskas, Sr. Žodžiu pasveikino ateitininkų sendraugių pirmininkas Jonas Vaitkus ir ateitininkų vardu įteikė auką. Rūta Penkiūnienė, Washingtono apylinkės Lietuvių Bendruomenės valdybos vicepirmininkė, ir taip pat daugelį metų dirbusi mokykloje, pasveikino Lietuvių Bendruomenės Washingtono skyriaus vardu.

Toliau buvo pagerbtos visos mokyklos vedėjos: a. a. Ona Tautvydienė, Aldona Aistienė, Rūta Penkiūnienė, Regina Petrutienė, Virginija Gureckienė ir dabartinė vedėja Angelė Bailey. Dabartinė tėvų komiteto pirmininkė Dalė Lukienė ir mokyklos mokiniai įteikė joms po gėlę. A. a. Onos Tautvydienės gėlę priėmė jos duktė Vida Zubkienė.

Angelė Bailey padėjo už nuoširdžią apylinkės paramą. Pasidžiaugė, kad studentas Darius Sužiedėlis bei jau studijas baigusi Ginta Palubinskaitė šiais metais padeda mokykloje.

Toliau ėjo buvusių ir esančių mokytojų paminėjimas ir padėkojimas. Mokyklos mokiniai įteikė jiems savo paruoštus padėkos raštėlius.

Užbaigus oficialią jubiliejaus paminėjimo dalį, buvo Clevelando jaunimo muzikinio vienetą "Uzdainuokim!" koncertas. Su pačia pirmąja daina, Stasio Grauzinio "Mes gynėjai", dainininkai užimponavo savo klausytojus. Neužilgo pranešėja Mirga Bankaitytė pasirodė kaip kanklininkė akomponuotoja, palėdėdama grupę, atliekant Alfonso Mikulskio užrašytą bei harmonizuotą Lietuvos partizanų dainą — "Kalniškės mūšis".

Programos eigoje, girdėjome kanklininkę M. Bankaitytę atliekant solo lietuviškas bei vėneliškas dainas.

New Yorko "Harmonijos" narė, sopranas Rasa Bobelytė-Brittain, dainuodama solo, arba su altu M. Bankaityte, arba palydint jauniems dainininkams, pajavairino programos repertuarą.

Iš pateiktos tarptautinės muzikos, girdėjome lopšinę, valsą,

Washingtono Kristijono Donelaičio mokykla paminėjo 25 metų sukaktį specialiu koncertu. Iš k. Teresė Landsbergienė — sukakties programos rengėja. Angelė Bailey — mokyklos vedėja, toliau tėvų komitetas — Ross Bailey — išdininkas, Dalia Lukienė — pirmininkė, Ramunė Dailidienė — sekretorė.

tango, tarantellą ir "To nebus", iš operetės "Paukščių pardavėjas". Viena iš smagiausių ir linksmiausių nuteikiančių dainų buvo "Prie gintaro jūros". Programai pasibaigus, dar išsiprašėme kelių dainų, nes patenkinta publika nenorėjo jaunimo paleisti nuo scenos.

Puiki ta jaunio grupė. Jautėsi ypač tinkama atšvęsti lituanistinės mokyklos jubiliejų, gal ne vienas iš jų ne per seniausiai pats tokią mokyklą lankė. Jų amžiaus vidurkis — 22. Matosi, kad daina jiems yra miela. Teko girdėt, kad, kai tik keli iš jų susieina, tai tuoj ir suskamba daina. Nenuostabu, kad tokia grupė susiorganizavo Clevelande — mieste, kur klesti lietuviška muzika. Tai namai žinomo Čiurlonio ansamblio, Clevelando vyrų okteto, buvusios moterų grupės "Nerija" bei puikių dviejų lietuviškų parapijų chorų.

Tai puikus pavyzdys jaunimui susiburti ir dainuoti. "Uzdainuokim!" vienetė dainuoja: Marius Tatarūnas ir Algis Zylė — pirmi tenorai, Jonas Muliolis, Edmundas Kijauskas ir Paulius Žiedonis — anstri tenorai, Rytas urbaitis ir Gytis Motiejūnas — baritonai, Paulius Nasvytis ir Vitas Gyvas — bosai. Vadovas ir dirigentas — Algirdas Bielskus. Pranešėja, kanklininkė, bei dainininkė (altas) — Mirga Bankaitytė, dainininkė ir solistė — Rasa Bobelytė - Brittain, pianistė — Danutė Liaubienė.

Pasibaigus programai, dirigentas A. Bielskus buvo apdovanojamas medžio drožiniu, o solistės, pianistės ir dainininkai gėlėmis. Dalė Lukienė padėjo T. Landsbergienei už suorganizavimą šio vakaro ir papuošė ją korsažu.

Toliau buvo vaišės ir loterija. Šokių muziką tvarkė Margiris Aistis. Loterijai savo rankų darbus paaukojo Janė Simanis — paveikslą, Mindaugas Jankauskas — medžio drožinį, V. A. Vaškiai — medžio drožinį, Elvyra Vodopalienė — a juostą, Marytė Gaiztutienė — keramiką, V. A. Vaškiai — drožinėtą padėklą

ir Nida Liogytė — "macrame". Laimėtojai buvo Vytautas Adomaitis, dr. Liucina Kaufmanaitė Chalmeta, M. ir K. Čižiūnai, D. ir G. Skučai, Zita Liogytė, Lina Kindurytė ir M. Puškorius.

Šio vakaro organizavimas pareikalavo daug jėgų bei laiko. Darbavosi tėvų komiteto valdybos nariai — pirmininkė D. Lukienė, sekretorė R. Dailidienė, išdininkas R. Bailey ir narė specialieji reikalams T. Landsbergienė. Fotografijų parodą, apimančią mokyklos nueitą kelią, paruošė D. Lukienė ir A. Radžius. Gražiomis dekoracijomis scenoje ir salėje rūpinosi Gražina Narkus-Kramer. Visame pasiruošime padėjo ir kiti mokyklos tėvai.

Washingtono Kristijono Donelaičio Mokykla nedidelė. Ši metų mokyklą lanko 26 mokiniai. Išlaidos kiekvieną šeštadienį — 100.00 dol. išsinuomoti patalpas. Todėl tėvų komitetas visuomet ieško finansinės paramos, kad mokykla galėtų išsilaikyti. Washingtono apylinkės lietuviai, gausiai atsilankydami į šį jubiliejinį vakarą, parodė savo paramą, pritarimą ir paskatinimą mokyklai ir toliau gyvuoti.

Janina Čikotienė

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĖ

VIII Laisvojo pasaulio liet. tautinių šokių šventei rengti komitetas praneša:

Visi laisvojo pasaulio liet. tautinių šokių vienetai, norintys dalyvauti šventėje, turi ligi 1987 m. sausio 31 d. užsiregistruoti pas VII tautinių šokių šventės meninės dalies vadovus — Ritą ir Juozą Karasiejus, 2364 Adena Court, Mississauga, Ont., L5A 1R1, Canada, tel. (416) 896 - 7239.

Šita šventė pirmą kartą yra rengiama Kanadoje, Hamilton, Ont. Ji įvyks 1988 m. liepos 3 d. Hamiltono miesto naujajame Cops kolizijoje.

Tikimasi ir laukiama iš viso laisvojo pasaulio liet. tautinių šokių grupių gausaus įsijungimo į šią didžiąją šventę.

Informacija

Atsiųs
ta
pa
minėti

RAŠTAI VI tomas. Juozas Brazaitis. Redakcinė komisija: Alina Skrupskelienė ir Česlovas Grincevičius. Aplankas ir viršelis Ados Sutkuvienės. Ilustracijos tekste Pauliaus Jurkaus. Išleido J Laisvę fondas lietuviškai kultūrai ugdyti 1985. Leidinys nr. 17. Spausdino Draugo spaustuvė 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629. Kaina 16 dol.

Tai šeštasis ir paskutinis iš prof. Juozo Brazaičio literatūrinių, žurnalistinių ir politinių darbų tomas.

Išsibaigus J. Brazaičio parašytos knygos "Vienų vieni" laidai, į šeštąjį tomą įjungta šis labai reikšmingas mūsų tautos praeities kovų prieš okupantą aprašymas. Jis sudaro tomo pirmąją dalį.

Antroji dalis paskirta rezistencijai. Čia telpa įvairūs straipsniai, paradanti jį tautos pasipriešinimo sąjūdį prieš vokiškusius ir sovietinius okupantus.

Besidomintiems mūsų rezistencinių kovų eiga ir istoriniais netolimos praeities įvykiais, šis tomas duos pilnesnį to laikotarpio vaizdą, paremtą dokumentacine medžiaga.

Tomą galima užsisakyti: J Laisvę fondas c/o A. Pargauskas, 8908 Butterfield Ln., Orland Park, IL 60462.

MILŽINAI IR SLIBINAI. Balys Pavabalys. Sat (1)yriniai eilėra(k)ščiai. Viršelyje P. Osmolskio piešinys "Šilkų ir vilkų" rinkiniui. Išleido "Darbininkas" 1985. Spausdino Pranciškonų spaustuvė. 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207, U.S.A. Tiražas 600. Kaina 5 doleriai.

Naujausias poeto Leonardo Žitkevičiaus arba satyriko Balio Pavabalio humoristinių eilėraščių rinkinys. Jame telpa 62 ilgėsniai ar trumpesni kandžios satyros ar ironijos ar humoro eilėraščiai. Tai jau trečioji tokių eilėraščių to paties autoriaus knyga. Skaitoma lengvai ir įvairiomis temomis eilėraščiai teikia dvasinį pasismaginimą ir iššaukia šypsnį.

PORTUGALŲ NOVELĖS. Sudarė Povilas Gaučys. Lietuviškos Knygos Klubo leidinys. Kaina \$12.00. Viršelis ir aplankas dail. V. O. Virkau. Spaudė Draugo spaustuvė 1985 metais. 4545 West 63rd Street, Chicago, IL. 60629.

Šio leidinio sudarytojas literatūrą mėgstantiems jau anksčiau yra pateikęs kelių svetimų tautų (ispanų, anglų ir kt.) novelių rinkinius, o šiuo savo darbu pateikia skaitytojams 33 portugalų novelistus.

Novelėse vaizduojamas žvejų, ūkininkų, darbininkų, miestėlių, ponų ir tarnų gyvenimo epizodai. Yra taip pat psichologinėmis, filosofinėmis, socialinėmis ir emigrantinėmis temomis novelių. 416 puslapių rinkinys novelių mėgėjams atskleidžia naujus horizontus dar mažai pažįstamos portugalų kūrybos. Tai tikrai gera pasiskaityti knyga.

KUR BĖGA ŠEŠUPĖ. Jonas Vizbaras-Sūduvas. Romanas. Išleido Lietuvių Istorijos draugija Chicagoje 1986. Aplanko piešinys ir vinjetė Vytauto Dilbos. Kalbą peržiūrėjo Apolinaras P. Bagdonas. Spausdino M. Morkūno spaustuvė, 3001 59th S., Chicago, IL 60629. Kaina 10 dol.

Romane aprašoma Sūduvos gamta, žmonių darbai, papročiai ir tradicijos. Iškeliama Marijampolės gimnazijoje mokslus einančio jaunimo pasipriešinimas prieš rusiškąjį - caristinį režimą tautinio atbudimo priešaušryje.

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

Linki visiem Darbininko skaitytojams džiaugsmingų Kalėdų ir laimingų Krikščionybės sukakties minėjimo metų!

Prez. V. Vebeliūnas

Direktoriai

T. Aleksandravičius
V. Alksninis
R. Kezys
Kons. V. Kleiza

S. Klimas
dr. T. Remeikis
A. Šilbajoris
dr. R. Vaičaitis

PASISEKĘS LIETUVIŲ TEATRO FESTIVALIS

Septintasis Lietuvos Teatro festivalis buvo smagi puota lietuviškojo teatro išsiilgusiems mūsų tautiečiams. todėl į Jaunimo Centro salę jų sugužėjo gana gausiai ir du spektakliai buvo pilni žiūrovų, o kiti du irgi pusėtinai užpildyti.

Tris dienas iš eilės Chicagos Jaunimo Centro didžiojoje salėje visų akys buvo nukreiptos į sceną, kur pasirodė ketvertas mūsų teatrų ir Vitalis Žukauskas, populiarai vadinamas "vieno žmogaus teatru". Teatralai nuo New Yorko iki Los Angeles ir Toronto čia buvo atstovaujami. 1968 metais pradėta Lietuvos Teatro festivalių tradicija prigijo ir dabar po 18 metų ji dar vis tebetęsia.

Festivaly pirmuoju pasirodė Vitalis Žukauskas, kuris pakeitė vieną iš Chicagos "Vaidilutės" vaidintojų numatytą, bet nespėtą paruošti dramą. Šis plačiai po visą pasaulį su savo pasirodymais pakeliavęs aktorius, šį kartą maloniai nustebino klausytojus, nežiūrint, jog jis Chicago visuomenei buvo pasirodęs prieš 6 savaites. Gelbėdamas padėtį, akt. Žukauskas skubomis paruošė naujų dalykų, o taip pat pridėjo šiek tiek jau girdėtų ir matytų humoristinių gabaliukų. Kadangi publika daugumą iš akt. Žukausko duotų programos numerių sutiko su juoku ir plojimai, tai atrodė, jog aktorius pataikė į žiūrovų jautrią vietą.

Tą patį vakarą po pertraukos pasirodė Chicagos "Vaidilutės" vaidintojai, kurie parodė L. Ridlio vieno veiksmo komediją "Uošvė į namus — stulos nebus". Komedija, kurios premje-

ra buvo pavasarį ir kuri tada sutraukė perpildytą salę, šį kartą irgi buvo priimta su dėmesiu, nors publikos buvo mažiau. Žinoma, tų, kurie ją matė pavasarį šį kartą irgi buvo. Spektaklyje vaidino: E. Šulaitis, D. Rukšytė, K. Brazdžionytė, V. Olšauskas ir A. Kižytė. Režisavo Marija Smilgaitė.

Hamiltono "Aukuro" teatras pasirodė šeštadienį po pietų su Kazio Inčičiaus 3-ju veiksmais, 8 paveikslų pasaka. Šiame mūsų veteranės Elenos Dauguvietytės-Kudabienės surežisuotame veikale pasirodė daug vaidintojų, jų tarpą nemažai jaunimo. Kai kurie aktoriai buvo "pasiskolinti" iš Toronto "Aitvaro" teatro (jį vaidino abiejuose vienuose), nes suburti tokį didelį būrį žmonių vien tik hamiltoniečiams buvo neįmanoma.

Čia pasireiškė: M. Kalvaitienė, R. Kuliava, K. Bungarda, L. Liaukutė, D. Jonikaitė, O. Stanevičiūtė, G. Jasevičiūtė, S. Ramanauskas, E. Labuckas, D. Rukšėnas, V. Štuikys, A. Rudaitis, T. Kekys, M. Stanavičius, I. Žukauskaitė, A. Dargytė-Byszkievicius, V. Kairytė ir kt.

Kadangi pastatyme pasirodė nemaža gana "žalio" jaunimo, tai spektaklis daugiau atrodė kaip liuanistinės mokyklos pasirodymas, bet ne kaip seno kolektyvo pastatymas. Gaila, kad ir gerokai prityrę aktoriai čia buvo nustelbti jaunųjų scenos naujokų.

Šeštadienio vakaras buvo skirtas Hamiltono kaimynams — torontiečiams, kurie parodė chieagiečio Anatolijaus Kairo 3-ju veiksmais komediją — "Sidabrinė

diena" Toronto "Aitvaras" irgi nemaža patirties turintis kolektyvas, kuris, deja, šį kartą negalėjo išsitiesti pilnu ūgiu, nes pats veikalas buvo gana silpnokas.

Pagal galimybes, komediją neblogai surežisavo A. Dargytė-Byszkievicius, kuri pati vaidino pagrindinę rolę. Be to, dar pasirodė: B. Tarvydas, D. Petrauskienė, A. Totoraitienė, V. Stuiškys, R. Punksys, L. Mačionienė, L. Strimaitis.

Kaip ir buvo galima laukti, brandžiausių spektaklių davė tolimieji svečiai iš Los Angeles, kurie atvežė V. Mykolaičio-Putino 5-kių veiksmais, 6 paveikslų dramą "Valdovas". Pasizymėjusio režisieriaus Petro Maželio vadovaujami svečiai iš Angelių miesto pasirodė pasigėrėtina, ir ne be reikalo šis kolektyvas nusinešė 4 apdovanojimo ženklus. Vaidino: V. Dovydaitis, S. Mikutaitytė, A. Raulinaitis, A. Kiškis, R. Vitkienė, A. Pečiulis, S. Stančikas, A. Kungys, F. Prišmantas.

Čia žiūrovai galėjo gerėtis ne tik nebloga vaidyba, bet ir puikiomis dekoracijomis (darytomis P. Maželio) ir kostiumais (jų eskizai irgi to pačio Maželio), taigi vien tik dėl šio gero pasirodymo festivalį būtų galima laikyti pavykusiu.

Sekmadienio vakare aktoriai ir nemaža chieagiečių žiūrovų susirinko į Jaunimo Centro apatinę salę festivalio užbaigimui ir apdovanojimų įteikimui bei ben-

Aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko po pasirodymo Lietuvos teatro festivalyje Chicagoje priėmimo metu kalbasi su JAV LB Kultūros Tarybos pirmininke Ingrida Bublione iš Clevelando. Nuotr. Ed. Šulaičio

drai vakarienei. Čia po skanių patiekalų buvo ir Antrojo Kaimo kolektyvo pasirodymas (jis programą išdėstė gabaliukais per visą vakarą). Chicagoje gyvuojančio humoristinio vieneto aktoriai publiką bandė prajuokinti savo trumpais "škiekais", nors ne visada jiems tai pasisekė padaryti, tačiau bendras jų pasirodymo įspūdis buvo neblogas.

Iškilmes pradėjo festivalio rengimo komiteto pirmininkas, "Margučio" radijo programos vedėjas Petras Petrutis, o jas pravedė to komiteto narys Leonas Narbutis. Kalbėjo JAV LB Kultūros Tarybos pirm. Ingrida

Bublione iš Clevelando, Lietuvos Fondo Tarybos pirm. Povilas Kilius ir kt. Čia buvo įteikti atžymėjimo ženklai, kuriuos pasiskyrė speciali vertinimo komisija (D. G. Sruogaitė-Bylaitienė, M. Druga, C. Grincevičius, V. Lukas, A. Markelis).

Daugiausia žymenų gavo Los Angeles Dramos Sambūris: už geriausiai atliktą vyro aktoriaus rolę (V. Dovydaitis), moters — (S. Mikutaitytė), už geriausias dekoracijas (P. Maželis), geriausių spektaklį (P. Maželis), du žymenis atiteko Chicagos "Vaidilutei" — už geriausią moters pagelbinę rolę (A. Kižytė) ir geriausiam jaunam aktoriui (V. Olšauskas). Toronto "Aitvaro" akt. Vytautas Štuikys (jis vaidino ir pas hamiltoniečius) gavo ženklą už vyro pagelbinę rolę, o Hamiltono "Aukuro" 13 m. amžiaus vaidintoja Irena Žukauskaitė gavo atžymėjimą jaunųjų merginų aktorių kategorijoje.

Buvusių 5 festivalių rengimo komiteto pirmininkas rašyt. Anatolijus Kairys buvo atžymėtas specialia plakete, kurią įteikė I. Bublione. Taip pat buvo pristatytas ir savo pareigas gerai atlikęs festivalio rengimo komitetas: Petras Petrutis, Vanda Aleknienė, Simas Jokubaitis, Leonas Narbutis, Vytautas Šumskis.

Dar reikia laukti 8-jo festivalio, kuris įvyks po trijų metų.

E. Šulaitis

Sigitė Mikutaitytė iš Los Angeles priima žymenį už geriausią vaidybą moterų grupėje iš Lietuvos Fondo veikėjo dr. Antano Razmos. Kairėje — vienas iš teatro festivalio rengėjų — Leonas Narbutis. Nuotr. Ed. Šulaičio

BUFFALO, N.Y.

Remkime ir toliau Vasario 16-tos gimnaziją

Pastaruoju laiku buvau paklaustas, ar dar atsiranda naujų gimnazijos rėmėjų, ar jų skaičius jau mažėja ir kokia daugumos nuomonė apie tą mūsų vienintelę gimnaziją?

Pirmiausia turiu pabrėžti, kad josios reikšmė ir nauda yra neginčijama. Tą galime lengvai pastebėti, pakalbėję su jaunuoliu ar jaunuole, kurie nors vienerius metus ją yra lankę. Tokios nuomonės yra dauguma, ir mokinių skaičius joje kasmet auga.

Pastaruoju metu ir mūsų spaudoje vis dažniau tenka skaityti apie ją gražių atsiliepimų. Bet pasitaiko ir tokių, kurie bando tvirtinti, kad gimnazijos nereikia remti, nes ji palaikanti ryšius su Lietuvos okupantu. Josios mokiniai per atostogas ten lankosi, atseit, bendrauja su raudonaisiais, tokių, žinoma, yra labai nedaug. Per trisdešimt metų tik du mano būreliui priklausę rėmėjai, taip tvirtindami, atsiskakė toliau aukoti, o kiti nuoširdžiai ją remia visą laiką.

Turiu pažymėti, kad mano tvarkomam rėmėjų būrely narių skaičius nemažėja. Būna, žinoma, pasikeitimų: vieni miršta, kiti išsikelia kitur, bet jų skaičius po truputį didėja.

Suorganizavau šį savo mažąjį būrelį negausioj Buffalo, N.Y. lietuvių apylinkė. Pagrindinį jo branduolį, kaip pradžioj, taip ir dabar sudaro buffolietė. Po keleto metų pavyko pritraukti į jį keliolika artimųjų kaimynų kanadiečių ir keletą Erie, Pa. gyventojų, o nuo 1979 metų papildė jį ročesteriečiai. Šiais metais ročesteriečiai sudaro net 50% visų būrelio narių, kurie savo dosnumu sustiprino visą būrelį.

Nuoširdžiai dėkingas esu ročesteriečiams ir jų vadovui V. Žmuidzinui už dosnias aukas ir

Švenčių proga nusipirkime lietuviškų knygų ir plokštelių. Jų galima gauti Darbininko administracijoje — 718 827 - 1351.

už talką. Taip pat reiškiau padėką V. Šilėnui už talką, persiunčiant Erie, Pa. gyventojų aukas, ir P. Sidlauskui — už talkininkavimą: surenkant kanadiečių aukas. O pagrindinė mano padėka priklauso buffalietiams, kaip gimnazijos rėmėjams — veteranams. Yra buffalietis, kurie per 30 metų figuruoja rėmėjų sąrašė.

Šiam mažajam rėmėjų būreliui, kurio numeris yra 113, šiemet suėjo 33 metai, Turiu pažymėti, kad šie metai buvo derlingiausi būrelio metai. Spalio pabaigoj pasiunčiant gimnazijai 799.40 dol., o per visą būrelio egzistavimo laiką pasiūsta gimnazijai 10,295.40 dol.

R.M.,
būrelio Nr. 113 vadovas

LIETUVOS ATSTOVO, DR. S.A. BAČKIO SVEIKINIMAS ŠVENČIŲ PROGA

Lietuvos Diplomatinės Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono vardu nuoširdžiai sveikinu visus lietuvius Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1987 Metų proga.

Labai dėkoju spaudai, radijo valandėlėms, veiksniams, visoms organizacijoms ir visiems geros valios tautiečiams už ryžtingą veiklą Lietuvos laisvės reikalais bei už pavergtų lietuvių teisių gynimą. Kartu visiems dėkoju už palankią atodairą Lietuvos Diplomatinei ir Konsularinei Tarnybai.

Linkiu, kad 1987 metai būtų visiems sėkmingi asmeniškai ir ypačiai ginant Lietuvos laisvės bylą.

DR. STASYS A. BAČKIS
Lietuvos atstovas, LDS.

ŠV. KALĖDŲ IR NAUJŪJŲ METŲ PROGA

Lietuvos Generalinio Konsulato New Yorke ir savo vardu nuoširdžiai sveikinu dėl Lietuvos laisvės kovojančius veiksmus, organizacijų vadovus, lietuvių spaudos ir radijo valandėlių darbuotojus bei visus geros valios lietuvius laisvajame pasaulyje ir pavergtoje Tėvyneje.

Kartu su sveikinimais visiems dėkoju už ryžtingą veiklą mūsų visų bendrose pastangose atgauti laisvę pavergtai Tėvynei. Visiem linkiu asmeninės laimės ir daug šviesių valandų 1987—šiais metais.

ANICETAS SIMUTIS
Lietuvos Generalinis Konsulas
New Yorke

— Phoenix, Ariz., lietuviai dalyvauja Tarptautiniame Kalėdų festivalyje, rengiamame Valley National Bank patalpose nuo gruodžio 1 iki 26. Kalėdinius papuošalus parengė ir suorganizavo Irena Ambraskienė, Marija Edelenė ir Viktorija Zakarienė. Jos taip pat budi, pasipuošusios tautiniais drabužiais festivalio dienomis. Šiame Kalėdų festivalyje dalyvauja 30 tautybių.

— Kun. Jonui Borevičiui, SJ, gruodžio 11 d. sukako 80 metų amžiaus. Jis gimė 1906 Alytuje. Kunigu įšventintas 1937 liepos 24 ir kitais metais švęs 50 metų kunigystės jubiliejų. Kun. J. Borevičius yra žinomas, kaip misijų vedėjas, puikus pamokslininkas ir visuomenininkas.

— Genovaitė Aleksunaitė-Mitchell, gerai pažįstama pianistė ir vargonininkė, gruodžio 14 St. Joan of Arc bažnyčioje dirigavo kalėdinį koncertą, kurį pati paruošė. Koncerto metu buvo atliekami pasaulinio garso religinės muzikos kūriniai, giedojo solistai ir choras.

— Kun. Broniaus Krištanavičiaus, SJ, mirties 10 metų ir Krištanavičiaus Fondo veiklos 5 metų minėjimas bus 1987 vasario 1. Minėjimas prasidės mišiomis Jėzuitų koplyčioje ir tęsis Jaunimo Centro mažojoje salėje, Chicagoje.

— "Plunksna", Los Angeles lietuvių jaunimo sąjungos biuletenis duoda žinių iš Los Angeles veiklos, rašoma apie Lietuvos Jaunimo kongresą, kuris įvyks 1987 metų pabaigoje Australijoje. Redaguoja Paulius Viskanta ir Gailė Radvenytė.

— Katalikų Akcijos Fondas tęsia savo vąjų iki šių metų pabaigos. Fondas veikia Amerikos Lietuvių Romos Katalikų federacijos žinioje, yra sudaręs globos komitetą, į kurį įeina pagrindinių lietuvių katalikų organizacijų pirmininkai. Aukos priimamos šiuo adresu: Katalikų Akcijos fondas, 4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629.

— Juozas Boley - Bolevičius, aktorius-režisierius ir ilgametis Lietuvos vyžių veikėjas, gyvenantis New Yorke, dalyvavo Marijos aukšt. mokyklos jubiliejine vakarieneje Chicagoje, J. Boley yra režisavęs ir vaidinęs daugelyje lietuvių vaidinių, vaidinęs daugely amerikiečių pastatytų televizijos serijiniuose vaidiniuose. Apie 1935 metus J. Boley buvo pranešėju "Draugo" radijo programoje, kuri buvo bene pirmoji lietuvių radijo programa. Jisai kurį laiką dirbo "Amerikos Balso" lietuvių skyriuje. Viešėdamas Chicagoje jis apsilankė Marijonų bendradarbių žaidimo popietėje.

— "Tėviskės Žiburis" laikraščio, leidžiamo Toronto, Canadoje, dėl nuolat kylančių spaudos darbų ir pašto kainų prenumerata nuo 1987 sausio 1 pakeičiama. Metinė prenumerata bus 22 dol., rėmėjų — 25, garbės — nuo 30, o naujiems skaitytojams 18 dol.

— Baltų biblioteka kurjama Californijos liuteronų universitete (California Lutheran University). Jos kūrimu rūpinasi estų konsulas Jaak Teiman. Prašoma lietuvius paaukoti atliekamas anglų kalba išleistas ir baltiškas problemas liečiančias knygas. Galima naudotis Baltų Laisvės P. O. Box 29657, Los Angeles, CA 90029.

LAIŠKAS DARBININKUI

LIETUVOS LAISVINIMO DARBAS IR JO "KRITIKAI"

Ir žodžiu ir raštu esu visą eilę kartų akcentavęs, kad Lietuvos laisvinimo darbu neturime savo tarpe ekspertų ir pajėgių darbuotojų. Jų skaičius mūsųose yra nepaprastai ribotas. Pašūkaujančių Lietuvos laisvinimo reikalais turime savo tarpe nemaža, bet pajėgių tam milžiniškam užsimojimui darbuotojų kaip ir nėra. Yra vienas kitas — juos galima suskaityti beveik ant vienos rankos pirštų.

Rezoliucijų žygio laikais (jau prieš eilę metų!) mano pavarde kiek tik galima neigiamiau linksniuodavo "Naujienu" redaktorius a. a. P. Grigaitis ir jo bendradarbiai. "Darbininko" 1986 metų lapkričio 21 dienos numeryje užkliuvo buv. "Naujienu" korespondentui ir a. a. P. Grigaičio didelio gerbėjui Alfonsui Nakui mano pašnekesys "I Laisvę" žurnalo 1986 metų rugsėjo mėnesio numeryje (26 - 31 pusl.). Tas buvęs "Naujienu" korespondentas linksniuoja gana grubiai mano pavarde ir net ir vardą.

Gerai mano bičiuliai kreipiasi į mane vardu. Alfonsas Nakas yra man beveik nepažįstamas. Jo kreipimasis į mane vardu jam tikrai netinka.

Pašnekesyje "I Laisvę" žurnale pasisakiau pačiais opiaisiais Lietuvos laisvinimo ir šio meto lietuvių klausimais. Tame pašnekesyje liečiu Lietuvos laisvinimo bylą, tam žygiui ieškojimą talkininkų žymiųjų amerikiečių tarpe, Lietuvos bylos išnešimą į plačiąją amerikiečių visuomenę ir ten jos gynimą. Pašnekesyje pasisakau mūsų pačių tame žygyje negalavimais ir kaip visą tą darbą įstatyti į tinkamas vėžes. Šioje srityje turiu ir pasirošimo ir ilgos patirties.

Alfonsui Nakui tas reikalas yra "Terra incognita" (nežinoma žemė). Jis pagrįbia iš minėto pašnekesio vieną ar kitą žodį ar vieną ar kitą sakinį ir daro pasakiškas išvadas. Jis turėtų žinoti savo pajėgumą ir neiti į tas sritis, kuriose jis negali suvesti galų.

Linkiu p. Alfonsui Nakui sėkmės sieksninių korespondencijų rašyme. Tai jo vienintelė sritis, kurioje jis gali reikštis.

Leonardas Valiukas

LAIŠKAS IŠ VENECIJOS

DAILININKO M. K. ČIURLIONIO IR KITŲ PĖDSAKAIS

Rudenį Venecija tartum patrauklesnė negu vasarą, kai į lagūnų miestą plūsta turistų gaujos. Ramiai į savo auksinę praeitį įsisūpę pastatai, tylą karmo tik reto praeivio žingsniai, ritmiškas vandens kluksėjimas. Campo Santi Giovanni e Paolo vaikai pigiu kamuoliu žaidžia futbolą — kur rasi geresnius vartus, kaip Zanipolo bažnyčios portalą?

Vienišo turistų mintys skrieja į praeitį — Venecijoje gimė pasaulio keliauninkas Marco Polo, italų Moliere — dramaturgas Goldoni. . . O jei nusimėti šimtmečių našta, atsidiuri Lietuvoje. Ir vėl tas pats Marco Polo, tik šį kartą gabaus, per anksti užgesusio režisieriaus Algirdo Jakševičiaus rankose. Jo vienintelis pastatymas Valstybės teatre Kaune — O Neillo "Marko milijonai" (premjera 1938 rugsėjo 30), neišdilo iš atminties ir dabar, po 48 metų beklaidžiojant siauromis Venecijos gatvelėmis, kur kadaise ėjo ir pats Marco Polo.

Dar vienas kirtis laikui, ir turime 1986 vasarą. Venecijoje penkis mėnesius vyko didinga futurizmo paroda. Ir kaip jos nelankyti, ypač kai sklido gandas, jog joje busi ir pora M. K. Čiurlionio paveikslų?

Palazzo Grassi, 1718 metų statybos barokinis pastatas, šaukėsi remonto ir laimingai atveju dabar yra pritaikytas parodoms. Restauravo Milano architektė Aulenti. Ji neseniai apipavidalino Paryžiaus meno centro Georges Pompidou modernaus meno muziejų, jam suteikė intymumo ir harmonijos. Šiomet architektė baigė kitą projektą Paryžiuje, kai iš buvusios geležinkelio stoties d'Orsay sukūrė muziejų d'Orsay. Jame rodomi 19-to šimtmečio dailės darbai. buvusio Gare d'Orsay pertvarkymas kainavo apie 150 milijonų dolerių ir sukėlė daug kritikos balsų. Net ir Prancūzijos prezidentas Mitterand paleido spyglį, būgštau-

damas, kad šio muziejaus "įpakuojimas nenuglemtų turinio. . ."

Tačiau grįžkime į Palazzo Grassi prie Canal Grande, tos gražiausios pasaulio gatvės. . . Futurizmo parodai gauti eksponatai iš įvairių kraštų: be meno, daug dokumentinės medžiagos, futuristinės aprangos, papuošalų, žaislų pavyzdžiai. Futurizmo sąjūdžio pradininkas italų poetas Marinetti, 1909 Paryžiaus dienraštyje Le Figaro paskelbęs Pirmąjį futurizmo manifestą, ragino atsiriboti praeities, kurti naują pasaulio viziją, skelbė dinamizmą, siūlė sunaikinti ir mėnesieną. . .

O kur mūsų M. K. Čiurlionis? Jo paveikslų futurizmo parodoje turistai šių vasarų nerado. Galėjo pasiguosti tik stambiu katalogu, kurio dvi laidos: itališka ir angliška. Knyga sveria daugiau kaip tris kilogramus, 631 numeruotas puslapis, sidabrinės spalvos viršeliai su jmantriai sumetytom raidėmis: Futurizmo. Šioje stambioje knygoje rado vietas ir M. K. Čiurlionis.

Dvejuose puslapiuose (34 ir 35) du kūriniai: Žvaigždžių sonata, Allegro ir jūros sonata, Allegro. Pažymėta kad pirmoji sonata buvo eksponuojama Paryžiuje 1910. Dabar abu kūriniai yra Čiurlionio muziejuje Kaune. Futurizmo parodos Venecijoje kataloge Čiurlionis minimas skyriuje "Futurizmo link, 1880 - 1909". 453-čiam puslapyje Čiurlionio kūrybos aprašas. Jo autorė Gabriella DiMilia (GDM). Atrodo, kad straipsniui žinių suteikė JAV gyvenęs dail. Kazys Varnelis, kuriam parodos rengėjas švedų kilmės meno teoretikas Pontus Hulten knygos pradžioje atitinkamai dėkoja.

Smulkmena, kad Varnelio varde išsoko ne ta raidė (Kazyr), atleistina, kad Čiurlionis pora kartų Mikalojus Konstantinas, o trečiur Mikhalojus. . . Rašinio pabaigoje pažymima, kad Kan-

dinskis, susidomėjęs Čiurlionio kūryba, kvietė jį dalyvauti Muencheno Kunstvereinigung parodoje 1910. Deja, pakvietimas Čiurlionį pasiekė pavėluotai, ir dėl to jis negalėjo šioje parodoje dalyvauti.

Nebuvo Čiurlionio darbų ir Venecijoje 1986. Paskutiniaisiais dešimtmečiais iki šiol vienintelis mūsų dailininko šuošis į Vakarus buvo 1979, kai Čiurlionio kūrinius matėme Charlottenburgo pilyje Vakarų Berlyne.

Futurizmo parodos kataloge Čiurlionis minimas ir rašinyje apie simbolizmą. 583-čiame puslapyje rašoma, kad Čiurlionio tapyba buvo eksponuojama 1913 postimpresionistų parodoje Londone.

Iš Palazzo Grossi turistai užsuko į kitą pastatą netolies, kuris priminė buvusį šventnamą. Futurizmo parodos proga ten buvo rodomas video filmas. Kai atvykėlis patogiai įsitaisė kėdėje, ekrane netrukus pasirodė vienas po kito du Čiurlionio kūriniai — abi kataloge matomos sonatos. Ir maloniai nuskambėjo aiškintojo balsas apie "artista lituano".

Tiek Čiurlionio 1986 vasarą. Kai turistai vėl išėjo į Venecijos gatvelių labirintą, jis pamatė, kad futuristai, nors žadėjo, mėnesienos nesunaikino. . . Be to, turistui atrodė, kad jis ne vienas, nes šalia ėjo poetas ir žurnalistas Juozas Tysliava, savo laiku taip mėgęs kalbėti apie savo pažintį su futurizmo pradininku Marinetti, kuris kai kieno laikomas ir modernaus žurnalizmo tėvu. Ne veltui Tysliava Paryžiuje leido du kosmopolitinius žurnalus: Coupe de vents ir Mūba (Mūsų baro apžvalga), o New Yorke savo Vienybėje šmaikščiai ir taikliai vertino tenyktę lietuvių buitį. O kaip dabar reiktų Čiurlionio, Jakševičiaus ir Tysliavos — visų tų, kurie galėtų kirsti lietuvišką langą į Vakarus!

Kęstutis Čerkeliūnas

Juno Beach, Fla., lapkričio 2 lankėsi vysk. P. Baltakis, OFM. Jam surengtame pagerbime prie garbės stalo sėdi iš k. kun. V. Pikturna, vyskupas, kun. A. Senkus ir LB apylinkės vicepirm. L. Staškūnas, pagerbimo iniciatorius. Kalba programos vedėjas V. Šalčiūnas. Nuotr. J. Garlos

Balfo direktorių suvažiavimo dalyviai. suvažiavimas buvo lapkričio 15 - 16 Juno Beach, Fla. Pirmoje eilėje iš k. ketvirta Balfo centro pirmininkė Marija Rudienė, už jos kun. Vytautas Pikturna. Nuotr. J. Garlos

Juno Beach, Fla., Balfo 141 skyriaus valdyba su svečiais. Iš k. A. Augūnas — išdininkas, J. Mildažis — vicepirm., H. Žitkienė — pirm., A. Pilipavičienė — narė, M. Rudienė — Balfo centro pirmininkė, Gr. Stankūnienė — sekretorė ir inž. A. Rudis. Nuotr. J. Garlos

Philadelphijoje su dėkingumu pagerbtas Henrikas Savickas

Philadelphijos lietuvių telkinio gyvenimo reikšmingas vaidmuo tenka "Bendruomenės balsui", radijo bangomis iš WTEL kas šeštadienį prabylant jau 33 metus į Philadelphijos lietuvių. Prie šios radijo programos mikrofono 32 metus išdirbęs Henrikas Savickas nuo š. m. lapkričio mėnesio pradžios pasitraukė, o pati programą siunta iš valandos pasikeitė į pusvalandinę programą, pakeisdama laiką iš 2:15 popietį į šeštadienio 9 val. ryto. Programą ves sutelktinis kolektyvas, vadovaujamas L. B. apylinkės valdybos narės Julijos Dantienės.

Henrikas Savickas, ilgametis Bendruomenės Balso radijo programos vedėjas Philadelphijoje.

Henrikui Savickui pasitraukus, susidarė "ad hoc" komitetas suorganizuoti daugiametisio "Bendruomenės balso" darbuotojo Henriko Savicko pagerbimui, surengiant iškilmingą vakarą Lietuvos lietuvių namuose.

Š. m. lapkričio 29 d. 7 v.v. Lietuvių namų salėje prie gražiai papuoštų stalų susėdo apie 120 Philadelphijiečių, panūdusių pagarbą su dėkingumu pareikšti išsvermingai tarnavusiam bendruomeninei radijo programai.

Vakarą pradėjo "ad hoc" komiteto pirmininkas Vytautas Matonis, trumpu žodžiu pasveikinęs susirinkusius, pakviesdamas šio vakaro progai žodį tarti Balį Raugą, vieną iš pagrindinių "Bendruomenės balso" steigėjų bei pirmųjų BB redaktorių, kuris prieš 32 metus ir Henriką Savicką įjungė į BB darbuotojų būrį.

B. Raugas savo žodyje nupiešė Philadelphijos lietuvių radijo laidų pradžią 1932 metais, kai, pra-

sidėjusi radijo programų era, vietinei mūsų tėvynainių kolonijai skardensui net per keturias skirtingas programas; vienom nutylant, kitom prabylant. Daugiausia tvėrusi buvo 18 metų Antanaičių ir Dziko.

Šitokiame fone labai ryškiai bei išskirtinai ryškėja Henriko Savicko atiduotų metų lietuviškam radijo žodžiui prasmė: išdirbo daugiau negu pusę savo amžiaus: pradėjo būdamas 29 metų, o pasitraukė eidamas 62-antuosius.

Savo žodį B. Raugas baigė taip: "Dabar BB vėl grįžo į pusvalandį, o kartu ir į tą sistemą, kurią BB steigėjai pradėjo praktikuoti prieš 33 metus, t.y. programa vedama sutelktinėmis

jėgomis. Dabar į ją įsijungė jau "Bendruomenės balso" karta, kurios brendimą tikriausiai yra palietęs "Bendruomenės balsas" bei per jį skelbtoji bendruomeninė evangelija, kurią skambiai išreiškia BB programinė žangą "Lietuviais esame mes gimę, lietuviams turime ir būti!" Šitaip guosdamiesi, žinome, kad Henriko Savicko darbas "Bendruomenės balso" buvo ne veltui, todėl "Bendruomenės balsui" ilgiausių metų, o mielam Henrikui Savickui gražiausių dienų!"

Čia spontaniškai buvo sugiedota "Ilgiausių metų" ir ištarti šiai progai skirti sveikinimo bei linkėjimo žodžiai. Pietinės New Jersey LB apylinkės vardu kalbėjo Vytautas Volertas, Philadelphijos LB valdybos vardu — Julija Dantienė, reikšdama viltį, kad Henrikas Savickas įsijungė į dabar sutelktą BB kolektyvą ir kartkartėmis praves BB programą. Philadelphijos vyčių vardu kalbėjęs J. Drumstas. Be sveikinimų bei linkėjimų, įteikė ir voką nuo visų Philadelphijos vyčių. Ilgesnį žodį tarė ir specialiai atvykęs "Lietuvos atsiminimų" radijo programos direktorius dr. J. Stukas pagirdamas H. Savicko radijo programą, kurias jis beveik kas šeštadienį klausęs.

Po žodinės dalies įvyko Kasinų šeimos (tėvo, motinos ir dukters) neilgas, bet puikus trio koncertas, kuriame dominavo paties Kasinsko lietuviškais motyvais harmonizuotos melodijos.

Prieš pat vakarienę buvo įteikta Henriku Savickui visų šio vakaro vardu bendra dovaną — spalvotas televizorius.

Butkelis

IŠ OKUOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Kaune prieš 50 metų, 1936 birželio 28 buvusiam Jono Mačiulio - Maironio bute, buvo įsteigtas ir atidarytas lankymui literatūrinis Maironio muziejus. Čia poetas gyveno ir kūrė nuo 1910 iki savo mirties 1932. Vykdamas testamentą pareikštą poeto valią, visi baldai, knygos, paveikslai, turintys istorinę rei-

Paminėta Lapkričio 23-ji
Šiomet Lietuvos kariuomenės šventė buvo paminėta lapkričio 30, nes 23-ji diena, jei ji išpuola ir lapkričio 23 d., čia skiriama ateitininkų reikalams.

Lapkričio 30 Šv. Andriejaus bažnyčioje buvo Philadelphijos ramovėnų užprašytos mišios už visus žuvusius ar mirusius Lietuvos laisvės kovotojus. Iškilmingesnę nuotaiką teikė pora įneštų vėliavų su gražiais tautiniais drabužiais pasipuošusių moterų palaida. Kun. K. Sakalauskas, kaip ir kasmet, pasakė turiningą pamokslą, paryškindamas Lietuvos laisvės kovų reikšmę bei Lietuvos kariuomenės vaidmenį.

Tuoju po pamaldų tos pačios parapijos salėje įvyko trumpas Lapkričio 23-sios minėjimas.

Suėjusiems iš bažnyčios žmonėms pasivažiavus kavute bei paruoštais užkandžiais, Philadelphijos ramovėnų pirmininkas Jonas Stelmokas, trumpai užsiminęs apie dienos reikšmę, pakvietė "Kario" redaktorių Balį Raugą paskaitai, kuris savo mintyse prisiminė Lietuvos kariuomenės kūrimosi mažiau žinomus faktus, įjungdams ir ilgoką frazę apie 1941 metų birželio sukilimą, kurio 45 metų sukaktį daugis didesnių lietuvių telkinių iškilmingiau paminėjo.

JUNO BEACH, FLA.

Naujų metų sutikimas rengiamas gruodžio 31 d. 8 v.v. St. Paul of the Cross auditorijoje. Rezervacijos reikalais skambinti: A. Augūnas — 305 744 - 6788, A. Jucėnas 305 622-4332, I. Manomaitienė 305 626-6071, A. Solienė — 305 694 - 2110. Visi maloniai kviečiami. Rengimo komiteto pirmininkas yra L. Staškūnas.

vavimą visuomeniniame gyvenime suteiktas Lietuvos nusipelnusio meno veikėjo garbės vardas.

— Lietuvos nusipelnusio artistė Emilija Platušaitė už aktyvų dalyvavimą visuomeniniame gyvenime aštuoniasdešimtųjų gimimo metinių proga apdovanota Lietuvos aukščiausios Tarybos Prezidiumo garbės raštu.

S.L.K.

Savo vaikams, kurie išsikelia gyventi į kitus miestus, užsakykite Darbininką!

LIETUVIAMS, JŲ ARTIMIESIEMS IR BICIULIAMS—

Sveikiname Kalėdose ir Naujuose Metuose!

Tačiau išpuoštos eglutės, dovanos, giesmės aikštėse ir varpai nesudaro pagrindinės mūsų švenčių esmės. Pilną džiaugsmą, net jungiant krikščioniškąsias ir pasaulietiškas nuotaikas su asmeniškąja gyvenimo sėkme, drumsčia Lietuvos išniekinta tarptautinė padėtis. Šią gilią tuštumą galime šiek tiek užpildyti glaudumu, pasiektu širdimi ir išmintimi, bet žinojimu, kad atliekame pareigas.

Tautinės artumos, uolumo, širdies ir išminties linkime švenčių proga.

JAV LB KRAŠTO VALDYBA

PAGERBTAS SKAUTŲ PIRMŪNAS PETRAS JURGĖLA

Lietuvių skautų steigėjui skautų pirmūnui Petriui Jurgėlai jo 85 metų sukakties proga New Yorko skautai surengė gražų pagerbimą, kuris buvo gruodžio 6, šeštadienio vakare, Kultūros Židinyje. (Petro Jurgėlo 85 metų sukaktis buvo rugsėjo 30 d.)

J pagerbimą atsilankė per 80 svečių. Svarbiausia, kad čia suvažiavo visa dabartinė skautų, skaučių vadovybė. Iš Chicago buvo buvusi vyr. skautininkė Irena Kerelienė su vyru architektu Albertu Kereliu. Iš Clevelando buvo vyr. skautininkė Stefa Gedgaudienė, iš Worchesterio Liet. Skautų Sąjungos tarybos pirmininkas Petras Molis, iš New Jersey vyriausias skautininkas Kazimieras Molis. Buvo ir Lilė Milukienė, buvusi vyr. skautininkė.

Salė buvo gražiai dekoruota skautiškom vėliavėlėmis, buvusių stovyklų vėliavėlėmis, herbais. Visos sienos buvo nukabinėtos vėliavėlėmis lyg kokiais skydais.

Maldą sukalbėjo vysk. Paulius Baltakis, OFM, patisi buvęs skautas, ėjęs kapeliono pareigas.

Toliau kalbėjo v.s. Alfonsas Samušis. Jis pagrindiniais bruožais nusakė sukaktuvinko veiklą, kaip jo įkurta skautija

greitai plėtėsi Lietuvoje, kaip pirmieji skautai dalyvavo Lietuvos nepriklausomybės atstatyme, valstybės kūrime. Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo apie 20,000 skautų, per skautų sąjungą perėjo arti 100,000 jaunuolių. Dabar Amerikoje yra apie 4000 lietuvių skautų. Dėkingi už tai esame pirmūnui — skautų steigėjui Petriui Jurgėlai. Alf. Samušis taip pat pasveikino ir New Yorko ramovėnų vardu. Palinkėjo geros sveikatos, ištvėmės ir įteikė dovanėlę.

Toliau sveikino Liet. gen. konsulas Anicetas Simutis. Jis irgi prisiminė pirmūno praeitį, kaip kūrė pirmuosius skautus Vilniuje. Per skautus perėjo visi pirmieji Lietuvos veikėjai, valstybės kūrėjai. Prisiminė, kaip jis, būdamas Telsių gimnazijoje, veikė jūrų skautų eilėse. Jis taip pat pasveikino ir Lietuvos diplomatinės tarnybos vardu. Prisiminė, kad sukaktuvinkas yra autorius eilės knygu.

LB New Yorko apygardos vardu sveikino Aleksandras Vakselis. Prisiminė, kai sukaktuvinką rado Amerikoje Dariaus ir Girėno poste. Skautai visada buvo su iniciatyva, su atsako

PRAŠO PAREMTI LIETUVIŠKAS RADIJO TRANSLIACIJAS

Seton Hall Universiteto, So. Orange, N.J., vadovybė vėl domisi lietuviškoms kultūrinėms radijo laidoms, kurios per 21 metus buvo duodamos per universiteto stotį, 89.5 FM banga, vadovaujant prof. dr. Jokūbui Stukui.

Vadovybė ypatingai norėtų, kad šios programos būtų tęsiamos ir toliau, atsižvelgiant į Lietuvos antrojo krikšto 600 metų jubiliejingą sukaktį. Tačiau laiko nebus duodama lietuviškom transliacijoms, jei klausytojai neišreikš - neparašys savo pageidavimą, kad šias valandas norėtų klausytis.

Todėl visi Didžiojo New Yorko - New Jersey apylinkės lietuviai, kurie šeštadieniais arba sekmadieniais norėtų išgirsti lietuviškas kultūrinės radijo laidas duodamas anglų kalba per Seton Hall Universiteto stotį, neatidėliojant prašomi parašyti prašymą ir adresuoti šiuo adresu: SETON HALL UNIVERSITY RADIO STATION, 400 So. Orange Ave., So. Orange, N.J. 07079. Att. Mr. Collazzo, Manager.

Šios programos nėra komercinės, su reklamomis, bet dalinai finansuojamos "Lietuvos Atsiminimų" radijo "Rūtos" rėmėjų klubo. Jose duodame: lietuviška muzika, paskaitos anglų kalba apie lietuvių kultūrinės vertybes ir žinios iš lietuviškos veiklos.

Tik nuo klausytojų prašymų jos bus tęsiamos ateityje.

ADVENTINIS SUSIKAUPIMAS

Gruodžio 7, sekmadienį, tu jau po sumos, žmonės rinkosi į Apreiškimo parapijos apatinę salę, kur įvyko adventinio susikaupimo pobūvis. Pobūvį atidarė Juozas Rygelis, pakviesdamas prof. kun. Antaną Rubšį sukalbėti maldą. Po maldos pasigirdo tyliai, iš juostos, grojama Sibelijaus "Finlandija", kuri buvo lyg ir įvadas į šio pobūvio turinį, sukeldama įtampą ir sudarydama dramatinį pobūdį. Muzikai nutilus, Pranė Ažuoliene iš Šv. Rašto paskaitė šv. Jono prologą.

Toliau buvo Manhattan kolegijos profesorius, "Raktas į se-

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, sveikinasi su Jonu Adomėnu

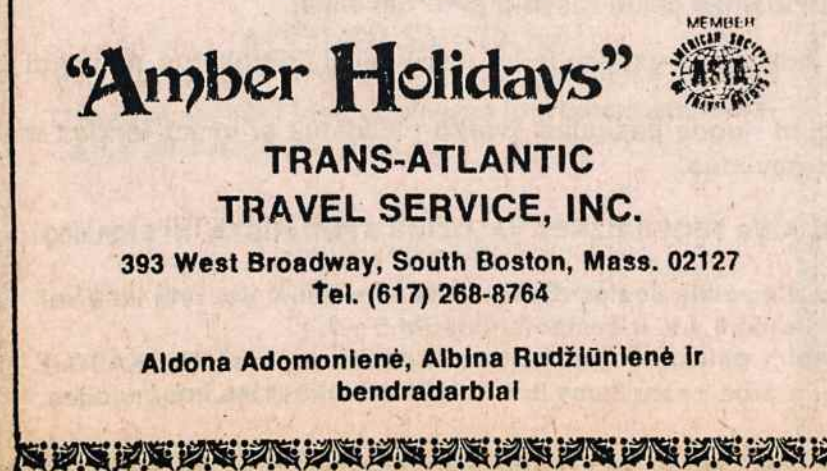
Šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga svelkina savo mielus klientus

"Amber Holidays"

TRANS-ATLANTIC TRAVEL SERVICE, INC.

393 West Broadway, South Boston, Mass. 02127
Tel. (617) 268-8764

Aldona Adomonienė, Alina Rudžiūnienė ir bendradarbiai

mybės jausmu. Ir ateities Lietuvoje skautai tikrai efektingai ir reikšmingai pasireikš...

Sveikino ir N.Y. šaulių kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas. Ir jis buvęs skautas. Su sukaktuvinku jau senokai bendradarbiauvo Nassau county rengiant Lietuvos nepriklausomybės šventes. Sukaktuvinkui šaulių vardu įteikė adresą ir dovanėlę. — 85 dol. (už kiekvieną pragyventą metą po dolerį).

Toliau kalbėjo Povilas Labanauskas, buvęs Liet. karo laivo kapitonas, specialiai atvykęs į šią šventę iš Washingtono. Jis prisiminė, ką jam davė skautija kaip jį nuvedė į jūrininkų mokyklą, kaip vėliau skautiškas auklėjimas jį palaikė visada budrų ir drausmingą.

V. S. Stefa Gedgaudienė pasveikino trumpu žodžiu ir palinkėjo kuo gražiausios ateities.

Toliau sveikino irgi trumpu žodžiu vyriausias skautininkas Kazys Matonis. Taip pat sveikino ir Skautų tarybos pirmininkas Petras Molis. Tada susirinko prie sukaktuvinko visi pirmieji nariai ir sutartinai pasveikino sukaktuvinką ir jam įteikė jėmimą sveikinimą.

Visai programai vadovavo Aldona Pintsch. Ji pristatė ir to vakaro garbės svečius. Čia prie garbės stalo dar buvo skautų sąjungos dvasios vadas kun. J. Pakalniškis, tėv. Leonardas Andriekus, OFM, pranciškonų vienuolyno viršininkas. Pristatė ir kitus to vakaro garbės svečius.

Gauta keletą sveikinimų raštu.

Vida Jankauskienė pasveikino New Yorko skautų vardu ir įteikė dovanėlę, o jaunieji skautai (Jankauskaitė ir Stankūnaitė ir David Bork) padėkavo po eilėraščių.

Iš Worcesterio buvo atvykęs Edvardas Meilus, jr. Jis tarė

APREIŠKIME

nąjį Testamentą" ir kitų knygų autoriaus kun. Antano Rubšio paskaita. Paskaita — "Ivardinti Dievą Betliejaus ędžiuose". Išmąstyta, rūpestingai paruošta, su giliu įžvalgumu, buvo atidžiai išklausyta. Paskaitos centre vyravo ŽODIS — Žodis, kuris tapo Kūnu.

Kun. Antanas Rubšys yra didelis keliautojas. Mėgsta keliauti po tolimus kraštus. Keliaudamas daug filmuoja ir fotografuoja, parsiveždamas didelius kiekius puikių nuotraukų. Paskutinės savo atostogos jis praleido, keliaudamas tais keliais, kuriais keliavo šv. Paulius, skelbdamas Dievo žodį. Kelionę pradėjo Turkijoje ir ją užbaigė Romoje.

Šios kelionės vaizdus jis ir pademonstravo skaidrių pavidale ekrane. Kiekvienai skaidrei - paveikslui jis surado tinkamą žodį ir sumaniai apibūdino. Pirmame vaizde matėsi dvi nužudęsios pienės galvutės, pasipuošusios lengvais pūkeliiais. Kalbėjo kun. A. Rubšys, kad jos primena žmogaus trapumą.

Ir taip nemažas kiekis paveikslų praslinko pro žiūrovų akis. Vieną vaizdą "užsaldžius", lyg ir duodant "keliautojams" pailsėti, du jaunuoliai, Asta Lukoševičiūtė ir Andrius Adams, atliko su rodomy pavieklų tema atitinkamą skaitymą.

Pabaigoje Juozas Rygelis padėkojo paskaitininkui ir kitiems prie šio pobūvio prisidėjusiems, visus pakvietė pasivašinti.

Susirinkusieji (buvo apie 75) "pavargę" po kelionės, vašinosi ir, bičiuliškai pasišnekučiavę, dvasiniai praturtėję, skirstėsi į namus.

Padėką New Yorko ateitininkams, suorganizavusiems malonų ir visais atžvilgiais vertingą pobūvį-susikaupimą.

p. palys

trumpą žodelį ir visus pakvietė dainai. Pats grodamas akordeonu, palydėjo keletą skautišku dainų.

Dauguma kalbų buvo kavos metu. Prieš kavą buvo atvežtas didelis sukaktuvinko tortas, kurį jis ir prapjovė. Pabaigoje visi sustoję ir susikabinę rankom, drauge padainavo Lietuva brangi ir skautiška stovyklų užbaigimo dainą — Ateina naktis.

Į šias iškilmes iš Washingtono buvo atvykęs ir sukaktuvinko brolis dr. Kostas Jurgėla, ką tik pakilęs iš sunkios ligos. Jį lydėjo ir globojo Povilas Labanauskas.

Šio renginio vyriausios rengėjos buvo žydiniečių pirmininkė Živilė Jurienė ir skaučių tuntininkė Vida Jankauskienė. Jos savo darbą atliko puikiai. Vaišės buvo puikios, puikus maitas, kurį paruošė Jonas Beleckas. Visi valgiai buvo sudėti ant atskiro stalo. Kiekvienas pasitaravo pats. Viskas praėjo sklandžiai. Pradžioje buvo pakeltos šampano taurės ir sugiedota Ilgiausių metų sukaktuvinkui.

To linki ir Darbininko redakciją, į kurią sukaktuvinkas anksčiau dažnai užsukdavo pasikalbėti. Sekmės sukaktuvinkui! (p.j.)

IŠ NEW YORKO STUDENTŲ ATEITININKŲ VEIKLOS

N.Y. studentų ateitininkų draugovė savo susirinkimą turėjo lapkričio 22. Susirinkimo metu draugovė persiorganizavo: Dabartinę valdybą sudaro: André Lukoševičiūtė — pirmininkė, Laima Sruoginytė — sekretorė, Andrius Adams išdinininkas, Asta Lukoševičiūtė — korespondentė. Numatyta ir tolimesnė veikla.

Studentavimo laikas labai greitai prabėga, todėl ir studentų veikla ir veiklos eiga keičiasi gana dažnai.

Susirinkime nutarta kitą susirinkimą šaukti gruodžio 21, t.y. šį sekmadienį 11 val. Apreiškimo parapijos bažnyčioje bus mišios, po mišių vyksime į Manhattaną apžiūrėti Kalėdų eglutės Rockefellerio centre, o taip pat ir kitų kalėdinių papuošimų, visi drauge bendrausime, pasikalbėsime.

Studentai ateitininkai supranta lietuvišką bažnyčių svarbą ir reikšmę, dėl to iš įvykų pradėdame mišiomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje. (Asta)

Vėra McGinty, iš Edison, N.J., padidėjusiom spaudos išlaidom pirm prenumeratos mokescio pridėjo 50 dol. auką. Administracija dėkoja.

Dr. A. Plateris, iš Bethesda, MD, visada uoliai remia spaudą. Padėka už 50 dol. Darbininko prenumeratai.

PAKELIAMA DARBININKO PRENUMERATA

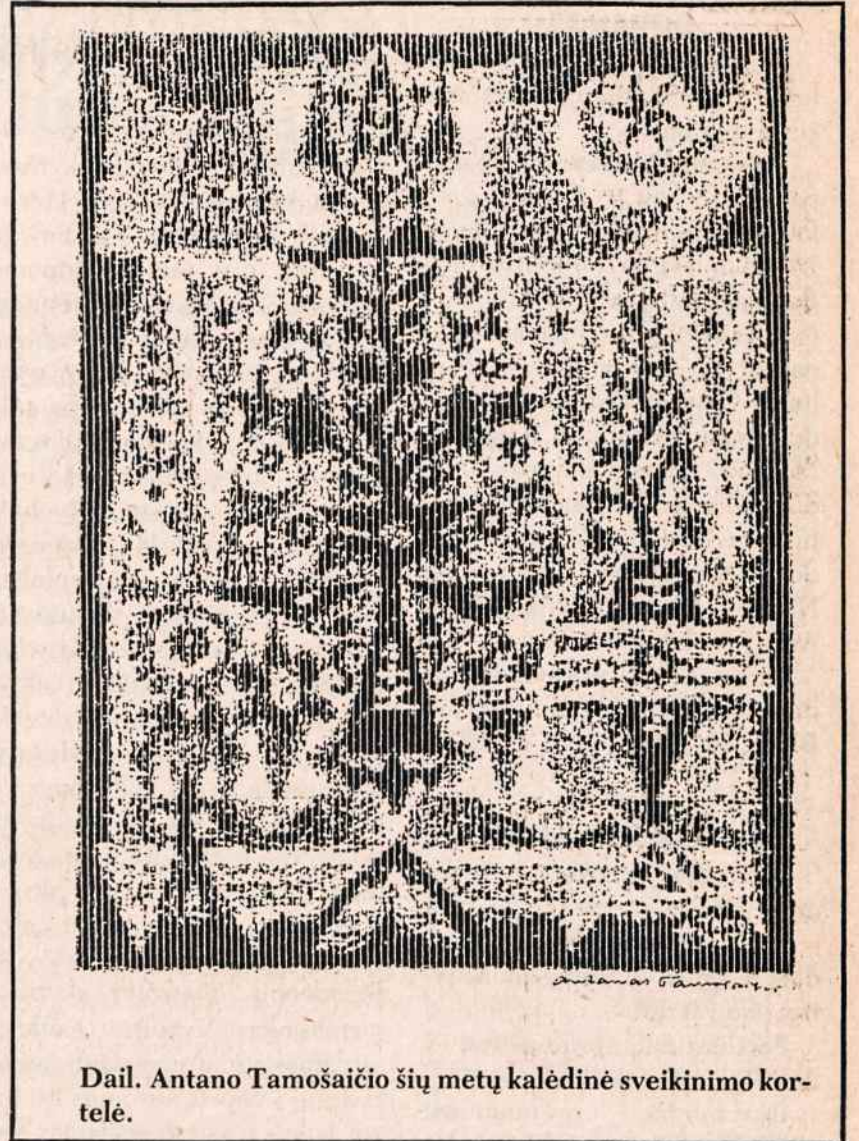
Laikraščio išleidimo išlaidos nuolat didėja, o skaitytojų skaičius kasmet mažėja, todėl administracija yra priversta pakelti Darbininko metinę prenumeratą.

Nuo 1987 metų pradžios Darbininko prenumerata metams — 20 dol.

Taip pat prašome tų, kurie dar nėra prenumeratos sumokėję už 1985 - 1986 metus, paskubėti ir susimokėti, kad nereiktų sustabdyti laikraščio siuntimo.

Laukiame talkos ir paramos iš visų skaitytojų, nes tik tokiu būdu yra galima laikraštį gerai išlaikyti, o jis reikalingas. Jis mūsų lietuviška gyvybė!

Darbininko administracija

Dail. Antano Tamošaičio šių metų kalėdinė sveikinimo kortelė.

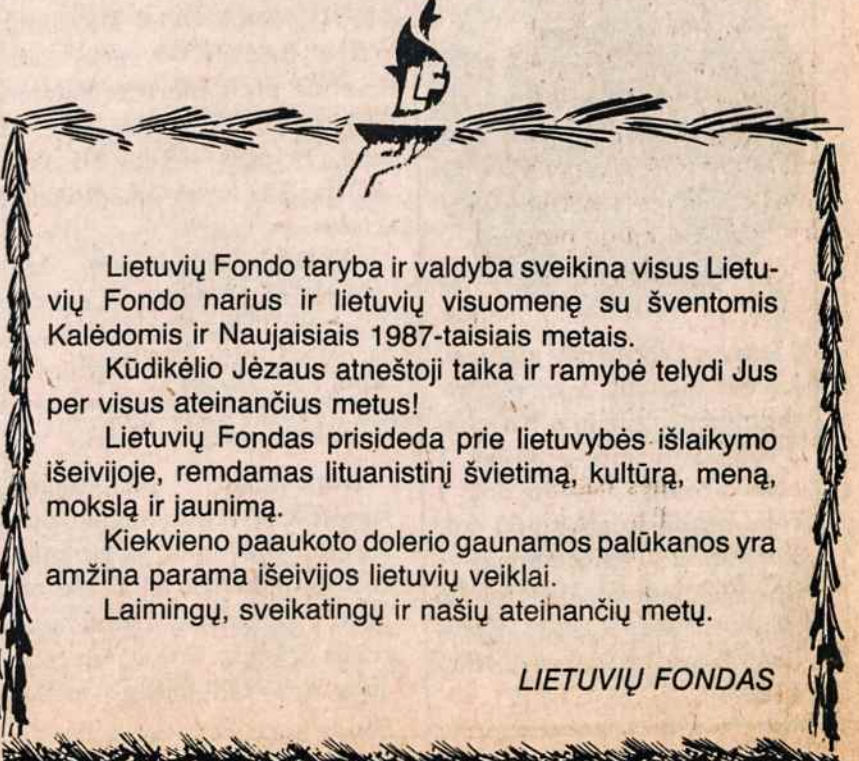
NEW YORKE

Apreiškimo parapijos choro prieškalėdinis pobūvis įvyko gruodžio 14, sekmadienį, tuoj po sumos apatinėje parapijos salėje. Visus pasveikino choro vadovas Viktoras Ralys, sveikino ir choro valdybos pirmininkas Ch. Kazlas. Maldą sukalbėjo parapijos klebonas kun. Jonas Pakalniškis. Toliau vadovavo Rasa Bobelytė-Brittain. Ji pristatė visus svečius. Žmonių buvo apie 80, ypač daug buvo jaunimo. Susirinkę taip pat pasveikino Fred Lučką jo gimtadienio proga ir jam sugiedojo Ilgiausių metų. Valgiai buvo labai puikūs, jie buvo suneštiniai, viso buvo net 16 patiekalų. Visi gražiai pasivašino ir draugiškoje nuotaikoje praleido keletą valandų.

Suffolk county Liet. Piliečių klubo prieškalėdinis pobūvis buvo gruodžio 13, šeštadienį. Klubo pirmininkas Benis Čeponis pasveikino visus. taip pat kalbas pasakė Juozas Giedraitis, aiškindamas Tautos Fondo paskirtį ir jo veiklą, šaulių kuopos vardu sveikino kuopos pirmininkas Kęstutis Miklas.

Dail. Antanas Stelingis restauravo didelį (5 pėdos x 10 pėdų) paveikslą, tapytą praeito amžiaus pradžioje. Paveikslas yra Vandos ir Vytauto Vėbeliūno dideliuose namuose, nupirktas drauge su namu. Dar yra to paties dydžio kitas paveikslas, kurį taip pat restauruos dail. Antanas Stelingis. Pirmas paveikslas vaizdavo pajūrio sceną su pilim krante, plaukiančius būrinius laivus, antrasis paveikslas vaizduoja seną malūną.

Lietuvos nepriklausomybės šventė bus paminėta vasario 15 Kultūros Židinyje. Rengia New Yorko Altas, kuriam šiemet pirmininkauja tautininkai ir tuo pirmininku yra Algis Sperauskas.

Lietuvių Fondo taryba ir valdyba sveikina visus Lietuvių Fondo narius ir lietuvių visuomenę su šventomis Kalėdomis ir Naujaisiais 1987-taisiais metais. Kūdikėlio Jėzaus atneštoji taika ir ramybė telydi Jus per visus ateinančius metus! Lietuvių Fondas prisideda prie lietuvių išsilavinimo išlaidų, remdamas liuanistinį švietimą, kultūrą, meną, mokslą ir jaunimą.

Kiekvieno paaukoto dolerio gaunamos palūkanos yra amžina parama išsilavinimo lietuvių veiklai.

Laimingų, sveikatingų ir našių ateinančių metų.

LIETUVIŲ FONDAS

KALĖDINĖS DOVANOS

Besiantinant Kalėdoms, siūlome papigintomis kainomis šiuos leidinius:

Lithuania 700 Years — 15 dol. (vietoj 18 dol.), Dail. Puzino kūrinių albumas — 20 dol. (buvo 25 dol.), Dail. J. Juodžio ir J. Bagdono albumai — 10 dol. (buvo 14 dol.), J. Gliaudos romanas "Kovo ketvirtoji" ir A. Gaičiušo "Visai atsitinka" už 10 dol. (buvo 14 dol.), A. Rannit — M. K. Čiurlionio albumas — 25 dol., A. ir A. Tamošaičių — Lithuanian National Costume — 27 dol., Straumannio — Fire and Night — 20 dol., J. Gliaudos — Agony — 12 dol.

Persiuntimui pridodamas 1 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

PAKELIAMOS KAINOS

Lithuanian Cookery pakeliamos iš 8 dol. į 10 dol., Lithuanian — English žodynas iš 8 dol. į 9 dol., English — Lithuanian žodynas iš 8 į 9 dol.

Persiuntimui pridodamas 1 dol.

Darbininko prenumerata 1987 metais kainuos 20 dol. Už kalendorių — laisva auka pagal skaitytojų nuožūrą. Visi kviečiami savo auka prisidėti ir palengvinti laikraščio leidimą.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

GRAŽUS KASDIEN NUPLĖSIAMAS KALENDORIUS

Sieninis 1987 metų kalendorius, su lietuviška vytimi lentelėje su kiekvieną dieną nuplėšiamų lapelių. Kitoje lapelio pusėje surašyti įvairūs ir įdomūs skaitiniai. Dienų skaičiai dideli, iš tolo matomi. Kalendoriaus kaina 8 dol., persiuntimui dar reikia pridėti 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

KNYGOS JAUNIMO SKAITYMAMS

Pasakos ir padavimai iš Lietuvos — 5 dol.

Močiutės pasakos — 5 dol.

Jėzus su mumis — 4 dol.

Pratimai religiniais klausimais — 4 dol.

Pasikalbėjime, Dieve — 2 dol.

Šv. Kazimieras — 2 dol.

Visos knygos tik dabar gautos. Kreiptis į Darbininko spaudos kioską: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DETROITE PAMINĖTA LIETUVOS KARIUOMENĖS ŠVENTĖ

Lietuvių Karių Veteranų S-gos "Ramovė" Detroito skyrius, talkininkaujant Detroito birutietėms bei Stasio Butkaus ir Švyturio jūrų šaulių kuopoms lapkričio 23 d. suruošė Lietuvos Kariuomenės 68-tąjį sukakties minėjimą Šv. Antano parapijoje.

10:30 val. Šv. Antano parapijos bažnyčioje kl. kun. Alfonsas Babonas aukojo mišias už savanorius ir karius ir pasakė šventei pritaikintą pamokslą. Auką nešė ramovėnų skyriaus pirmininkas Vytautas Kutkus ir birutiečių skyriaus pirmininkė Kristina Daugvydienė. Gražiai giedojo parapijos choras, muz. Stasio Sližio vadovaujamas. Dalyvavo organizacijos su 7 vėliavomis.

Parapijos salėje 12 val. įvyko akademija ir meninė dalis. Švyturio jūrų šaulių kuopos pirmininkui Broniui Valiukėnui vadovaujant, į salę įneštos vėliavos. Ramovėnų Detroito skyriaus pirmininkas Vytautas Kutkus, tardamas atidaromąjį žodį, metė žvilgsnį į nepriklausomos Lietuvos laikus ir joje švenčiamas Kariuomenės šventes.

Po atidaromojo žodžio buvo pagerbti Detroito gyvenantieji savanoriai: Petras Kuncė, Kostas Mykolaitis, Stasys Šimoliūnas ir Vincas Tamošiūnas. Emilija Kutkienė ir Stasė Šimoliūnienė esantiems minėjime S. Šimoliūnui ir V. Tamošiūnui, prisegė po lietuvišką žvaigždutę.

Atsistojimu ir tylos minute pa-

gerbti šiais metais mirę skyriaus nariai: buvęs savanorių Detroito skyriaus pirmininkas maj. Kazimieras Daugvydas ir leitenantas Viktoras Perminas.

Paskaitą skaitė LKVS-gos Ramovės centro valdybos pirmininkas Antanas Jonaitis.

Paskaita buvo neilga, turiniga ir sklandi. O kad ji visiems patiko, matėsi iš ilgų plojimų. Prieš paskaitą B. Viršilienė ir B. Januškaitė prelegentui prisegė gėlę. Išneštos vėliavos.

Moterų vokalinis trio, kurį sudarė B. Januškaitė, C. Plūrienė ir A. Tamulionienė, gražiais tautiniais drabužiais apsirėdžiusios ir gintaro karoliais pasipuošusios, muz. St. Sližio vadovaujant, padainavo: Lino Ziedas, Sugrįžti negali. Siūbau, lingau paukštėlis ir Saulėlydis tėviškeje. Sugiedotas Lietuvos himnas. B. Viršilienė ir B. Januškaitė choristėms ir vadovui prisegė gėles.

Vytautas Kutkus padėjo kl. kun. Alfonsui Babonui už mišias ir gražų pamokslą, sveičiui iš Clevelando Antanui Jonaičiui už turinigą paskaitą, muz. St. Sližio, parapijos chorui ir vokaliniam Trio už giedojimą bažnyčioje ir minėjimo meninėje programoje, Mykolui Abariui už scenos dekoravimą, Švyturio j. šaulių kuopos pirm. už vėliavų tvarkymą ir visoms organizacijoms už dalyvavimą su vėliavomis bažnyčioje, Detroito savanoriams, St. Butkaus ir Švyturio kuopų šauliams už talką. Padėjo Dirvai, Draugui ir Laisvajai Lietuvai bei jų korespondentams, Stasiui Sližiui, Antanui Griniui, Stasiui Garliauskui ir Antanui Sukauskui, ir abiem radijo valandėlėms už šio minėjimo garsinimą.

Buvo persikelta į parapijos mokyklos klasę ir čia turėjome birutiečių paruoštas vaišes, kurios buvo pradėtos kun. Alfonso sukalbėta malda. Vaišėse dalyvavo apie 50 žmonių. Be jau minėtų juose dalyvavo šv. Kazimiero parapijos klebonas (Windsore) kun. Kazimieras Simaitis, A. Jonaičio palydovas Bronius Bernotas iš Clevelando, ramovėnai, šauliai ir jų šeimos.

Vytautas Kutkus padėjo Emilijai Kutkieni ir kitoms birutietėms už vaišių paruošimą, gražų šeimininkavimą, o svečiams už atsilankymą.

Lietuvos Kariuomenės šventės minėjimas buvo gražiai surengtas ir sklandžiai praveistas.

-0-

Lietuvos Kariuomenės šventė 8:15 v.r. buvo paminėta ir Lietuvių Balso radijo valandėlėje, kurios programą pravedė Linas

NAUJA PLOKŠTELĖ

APIE TAVE SVAJOJU — Los Angeles vyrų kvarteto įdainuota plokštelė. 12 lietuviškų kūrinių: Nemunas atves, Sulaukt negalėsiu, Nemunėli, Nemunėli, Pabučiavimas, Gvazdikai, Vakaruškos, Tėviškėlė, Aukštinės žvaigždės, Kur gimta padangė, Tamošiaus pagavimas, Užstalės daina, Polka — lietuvių liaudies daina. Kaina 10 dol. Persiuntimui 1 dol.

Šios plokštelės įrašymą galima gauti ir (cassette) juostelėse, kaina 10 dol.

Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B.S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

Orentas. Rima Idzelytė paskaitė atitinkamą eilėrašį, ir nu-skambėjo Ramovėnų maršas.

Detroito skyriaus žurnalisto metinis susirinkimas

L. Ž. S-gos Detroito skyriaus metinis susirinkimas įvyko lapkričio 30 d. Šv. Antano parapijos mokyklos klasėje. Skyriaus pirmininkas Vytautas Kutkus pasveikino narius, atvykusius į susirinkimą, ir paprašė atsistojimu pagerbti šiais metais mirusius skyriaus narius: Petrą Janušką, Viktorą Perminą ir Jonę Svobą.

Praeito susirinkimo protokolą paskaitė sekr. Stasys Sližys. Skyriaus pirm. Vytautas Kutkus savo pranešime apibūdino skyriaus žymesnius atliktus darbus: 1985 m. gruodžio 9 d. Šv. Antano parapijos kavinėje buvo suaruštas, talkininkaujant St. Butkaus šauliams, rašytojui B. liui Gražuliui 70 m. amžiaus pagerbimas. Paskaitą skaitė rašytojas Vytautas Alantas, Balio Gražulio parašytą novelę "Skambutis" skaitė aktorius Vytautas Ogilvis, meninę dalį atliko Detroito moterų vokalinis kvartetas, vadovaujamas muz. Stasio Sližio.

1986 m. rugsėjo 21 d. Šv. Antano parapijoje L. Ž. S-gos Detroito skyrius atšventė sidabrinį jubiliejų. Mišias už per 25 metus mirusius žurnalistus aukojo ir pamokslą pasakė klebonas kun. Alfonsas Babonas. Gėles ir aukas nešė mirusių žurnalistų našlės.

Akademijos metu mirusius pagerbti žvakę uždegė skyriaus steigėjas a. a. Vlado Mingėlos sūnus Šarūnas Mingėla. Placią skyriaus veiklos apžvalgą padarė skyriaus pirmininkas Vytautas Kutkus. Rašytojas Balys Gaidžiūnas iš Clevelando skaitė turiningą paskaitą "Vlikas, Lietuvių bendruomenė, Altas ir kiti veiksniai dirbantieji Lietuvos nepriklausomybei atstatyti".

Meninę dalį atliko Detroito moterų vokalinis kvartetas, vadovaujamas muz. Stasio Sližio. Dainų žodžiai buvo parašyti Balio Gaidžiūno, o muzika Stasio Sližio. Vaišių metu maldą sukalbėjo kun. Alfonsas Babonas ir buvo atsisveikinta su į Floridą išvykstančių mūsų nariu Alfonsu ir Brone Nakais.

Vaišėse dalyvavo 107 asmenys, o akademijoje — kiek daugiau. Parengimų ir popiečių daug nerengėme, nes yra sunkumų su šeimininkėmis; samdyti brangiai kainuoja, o talkininkauti nelabai kas nori.

Skyriaus išdininkas Antanas Grinius paskaitė skyriaus sidabrinės sukakties apyskaitą, o revizijos komisijos narys Stasys Garliauskas nušvietė skyriaus finansinį stovį. Pranešimai priimti.

Skyriaus valdyba, kurią sudaro: Vytautas Kutkus — pirmininkas, Stasys Sližys — sekretorius ir Antanas Grinius — išdininkas, sutiko dar vienai kadencijai. Į revizijos komisiją išrinkti: Stasys Garliauskas (perrinktas) Albertas Mišūnas ir Vincas Tamošiūnas.

Į moterų pagalbinį vienetą išrinkta: Irena Alantienė, Emilija Kutkienė, Erna Garliauskienė, Lidija Mingėlienė ir Natalija Sližienė.

Lietuviškais šiaudinukais papuošta kalėdinė eglutė Richmond Virginia Mokslo muziejuje. Nuotr. Živilės Rudienės

Susirinkime dalyvavo Tremties Trimito redaktorė Stefanija Kaunelienė ir daugiau kaip pusė skyriaus narių.

Po susirinkimo buvome Emilijos Kutkienės pavaišinti blynais ir kitais skanumynais.

A. Grinius

Paskaityki Darbininką, ir žinosi — Kas ir kur, ir kaip nutinka!

Atvirukai ir laiškam popieris įvairiom progom.

KLAUSYK™

385 Elliot Street Echo Bridge Office Park
Newton Upper Falls, MA 02164

PLEASE SEND ME ORDERING INFORMATION

PIRMAUJANTI DEŠRŲ PREKYBA NEW YORKE VOKIŠKOS SPECIALYBĖS

SCHALLER & WEBER

AUKŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI

Mūsų krautuvėse geriausios dešros. Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausių mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai

Užėkite - įsitikinsite!

13 DIDŽIULIŲ KRAUTUVIŲ 13

New Yorke: 1654 2nd Ave. (85-86 St.) — TR 9-3047
Ridgewode: 56-54 Myrtle Avenue — VA 1-7068
Astorijoje: 28-28 Steinway Street — AS 4-3210
Floral Park, L.I.: 259-17 Hillside Ave. — 343-6116
E. Northport, L. I.: 250-A Lark Field Rd. 516 757-0801
Franklin Sq., L. I.: 981 Hempstead Tpke. — 437-7677
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
White Plains, N. Y.: The Chese Pitt —
200 Hamilton Ave. — Tel.: 914-249-0226

Nanuet, N.Y., Nanuet Mall Shopping Cent.,
Route 59 — Tel. 914 623-4265
Farmington, Conn: Hans and Fritz Dell
270 Farmington Ave. — 203-677-7000
Danbury, Conn.: Danbury Gourmet, 296 Main St. —
Tel.: 203 744-6857
Norwood, Mass.: Meat and Wursthaus — 101 Central St.
Tel: 617 769-2895
Wayne, N.J.: 1234 Willowbrook Mall —
Tel.: 201 785-0542

FEDERALINĖ LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

KASA

LITHUANIAN FEDERAL CREDIT UNION

Centras: 86 - 01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418
Tel. (718) 441-6799

Skyriai: Chicagoje, Cicero, St. Petersburg, Detroit, Waterburyje

Aktyvas: 57 milijonai dolerių.

KASOJE mainomi čekiai, primami Social Security indėliai, išduodami Money Orders ir nemokamai duodamas čekių rašymo patarnavimas.

KASA moka didesnius mokesčius už reguliarias sutaupas ir sertifikatus, negu kiti bankai.

KASA palankiom sąlygom duoda paskolas, tvarko palikimus ar vaikų fondus ir atlieka kitus bankinius patarnavimus.

KIEKVIENA TAUPOMOJI ŠASKAITA FEDERALINĖS VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100.000

KASOS įstaiga Richmond Hill veikia šešias dienas savaitėje nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro, išskyrus penktadieniais iki 6 v.v. ir šeštadieniais iki 5 v.v.

Apie paskolų ir sertifikatų palūkanų pasikeitimus prašoma teirautis KASOJE darbo valandomis. Per telefoną arba paštu Jums bus suteiktos vėliausios informacijos.

Lietuvos krikšto 600 metų sukakties medalis, kurį sukūrė skulptorius Vytautas Kašuba. 3 colių bronzinis — 30 dol. 1 colio bronzinis — 15 dol. 1 colio gryno sidabro — 50 dol. Persiuntimui pridodamas 1 dol. Gaunama Darbininko administracijoje: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Iš d. į kairę — E. Čiurlienė, Vincė Jonuškaitė - Zaunienė, stovi I. Banaitienė, E. Čekienė.

AMŽINYBĖN IŠKELIAVO ELENA ČIURLIENĖ

Š. m. lapkričio 3 d. gyvųjų pasaulį paliko Elena Bilminiūtė-Čiurlienė, 94 metų amžiaus. Gimė Jurbarke, buvo prof. Jurgio Čiurlio žmona, dviejų dukrų — Janinos Simutienės ir Elenos Barnett motina, dviejų žentų — Lietuvos Generalinio Konsulo Aniceto Simučio ir dailininko Barnett uošvė, dviejų vaikaitių senelė, septynių provaikaitių prosenelė. Velionė yra atsikuru-

sios po caro priespaudos Lietuvos dukra, o tos kartos atstovų šiandieną jau reta. Įdomu, kad ji yra išgyvenusi dviejų išėjusių laikotarpius: Pirmojo pasaulinio karo laikais Rusijoje ir, sovietams okupavus Lietuvą, Amerikoje. Su savo mirtimi velionė išsinešė glėbį taisyklų patirtų išgyvenimų, ir jei jie būtų surašyti, — turėtų istorinės vertės.

Velionė daugeliui žinoma kaip

muzikė pedagogė. Kauno konservatorijoje dėstė piano klasėje, davė privačias piano pamokas. Stipriai reikėsi visuomeninėje veikloje, nes, Lietuvai atgavus nepriklausomybę, reikėjo daug darbo rankų visose srityse. Velionė aktyviai reikėsi Lietuvos Vaiko draugijoje, kurios tikslas rūpintis jaunamečių fiziniu ir moraliniu auklėjimu. Draugija steigė vaikų darželius, stovyklas, vasaros aikšteles. Ilgesnį laiką jai teko pirmininkauti Lietuvių Moterų Globos Komitetui, kurios tikslas — rūpintis našlaičiais, steigti jiems prieglaudas, jiems padėti įsigyti specialybes. Abi šios organizacijos atliko vertingą darbą Nepriklausomos Lietuvos gerovei.

1940 m. sovietams okupavus Lietuvą, kartu nutrūko visokeriopa veikla. Kas tik galėjo, bėgo nuo sovietinio teroro. 1947 m. Čiurlių šeima tapo Amerikos imigrantais. A. A. Elena Čiurlienė nenutolo nuo savo profesijos išėjimo. Įsikūrusi New Yorke, ji davė privačias piano pamokas, kol jėgos ir amžius leido. Daugelis New Yorko lietuvių prisimena ją, kai ji su Simučiais atsilankydavo į lietuvių parengimus, koncertus, minėjimus, dalyvaudavo lietuvių demonstracijose prieš Jungtinių Tautų.

1954 m. ji buvo viena iš Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubo steigėjų. Buvo nuoširdi lietuviškų reikalų rėmėja. Iš savo kuklios pensijos įvairiomis progomis skyrė aukas visuomeninei, kultūrinei veiklai.

1959 m. tapusi našle, dar nepasiekusi pensininkų amžiaus, ji nesijautė vieniša, nes gyveno savo dukros Janinos ir žento Aniceto Simučių namuose, rūpestingėje jų globoje. Visa jos senatvė buvo nepaprastai laiminga, nes buvo savųjų mylima, gerbiama, Simučių viskuo aprūpinta. Nereikėjo jai vienišai, toli nuo savųjų būti karštinamai senelių prieglaudoje.

Paskutiniu metu, kai rimtai sunegalavus, ją teko išvežti į ligoninę, kur ji būtų nuolatine gydytojų priežiūroje. Bet sveikata nesitaisė, ir čia ji amžinai nutilo...

Abi velionės dukros, p. Simutienė ir p. Barnett, su meile rūpinosi giliu senatvės sulaukusia mamyte. Ponia Simutienė šiandieną jaučia dvasinį pasitenkinimą, kad jai buvo atitekus toji privilegija — ilgus metus savo namuose globoti savo motinėle.

Atsisveikinimas

Atsisveikinimas su a. a. Elena Čiurliene įvyko lapkričio 5 M. Šalins šermentinėje. Specialias maldas sukalbėjo Tėv. L. Andriekus, OFM, o rožinį — Atsimainymo bažnyčios klebonas prelatas Pr. Bulovas. Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygardos vardu atsisveikinimo žodį tarė ir užuojautą dukroms Janinai Simutienei ir Elenai Barnett, žentams — Lietuvos Generaliniam Konsului A. Simučiai ir dailininkui p. Barnett, vaikaitiams ir giminėms pareiškė pirm. A. Vakselis. Lietuvių Moterų Klubų Federacijos vardu kalbėjo I. Banaitienė. Ypatingą užuojautą ji pareiškė LMKF garbės narei Janinai Simutienei, visiem šeimoms nariam, giminėms. Lietuvių Katalikų Organizacijų Sąjungos vardu su velione atsisveikino ir užuojautą artimiesiems pareiškė pirm. dr. A. Janacienė. Savo žodyje gen. konsulas A. Simutis prisiminė praeitį, dėkojo visiems kalbėtojams.

Kitą rytą Atsimainymo bažnyčioje klebonas prelatas Pr. Bulovas kartu su Apreiškimo bažnyčios klebonu J. Pakalniškiu už velionės vėlę aukėjo mišias. Prel. Pr. Bulovas savo pamoksle gražiai prisiminė velionę, kad ji buvo uoli katalikė, priėmė paskutinį patepimą. Po mišių velionės karstą į kapines palydėjo didžiulis būrys lietuvių.

Kunigui atkalbėjus paskutines maldas, pakasny dalyviai atsisveikinimo ženklai ant karsto dėjo gėles, o velionės abi dukros užbėrė sauja Lietuvos žemės, nes tėvų noras buvo būti palaidotiems Nepriklausomoje Lietuvoje.

Iš kapinių, Simučių pakviesti, visi nuvažiavo į Kultūros Židinį priešpiečiams.

I. Banaitienė

BOSTONO ŽINIOS

Dalyvavo LB tarybos sesijoje

LB XI tarybos antroji sesija buvo lapkričio 14, 15 ir 16 dienomis Elizabeth, N.J. Iš LB Bostono apygardos dalyvavo: Bostono apygardos pirmininkas Česlovas Mickūnas iš Cape Codo ir trys tarybos atstovai: dr. Eduardas Kaminskis iš Boston, Gintaras Čepas iš Quincy ir Eduardas Meilus, jr., iš Worcesterio. Kiti du tarybos atstovai — inž. Vytautas Izbickas iš Westwood ir dr. Mindaugas Pautienius iš Cape Cod sesijoje nedalyvavo. Laisvės Varpo radijo programa gruodžio 7 perdavė platų pasikalbėjimą apie sesiją su Česlovu Mickūnu. Pasikalbėjimą pravedė Alfonsas Petrutis, buvęs Amerikos Balso lietuvių skyriaus vedėjas Washington, D.C., dabar išėjęs į pensiją ir įsikūręs Cape Code.

Kalėdų eglutė

Bostono aukštesniosios liutuanistinės mokyklos Kalėdų eglutė ruošinama gruodžio 20 d. 11:30 v.r. šv. Petro lietuvių parapijos salėje po bažnyčia So. Bostone. Programoje V. Frankienės vaidinimėlis — Gyvi žaisliukai, mokinių meno paroda, Kalėdų senelis ir jo dovanos, vėliau — kuklios vaišės. Eglutėje kviečiami dalyvauti ir tie vaikai, kurie dėl vieno ar kito priežasčių mokyklos ne-

NAUJAS "LIETUVIŲ DIENŲ" NUMERIS

"Lietuvių Dienos" žurnalo lapkričio mėnesio numeryje randama: Henrikas Nagys. Juozo Prunskio — Pasaulio lietuvių politinė veikla. Vytauto Pluko — Henrikas Nagys: žmogus — poetas. VLIKo memorandumas Berno konferencijos delegatams. Iš Henriko Nagio kūrybos. Juozas Urbšys. Komunistų nužudyti lietuviai. P. Jurkus — Šėtos viršaitis — Rūpintojėlių drožėjas.

Anglų kalbos skyriuje randama: Vinco Bernotos — Sovietų krepšinio komanda gastroliuoja Jungtinėse Amerikos Valstybėse. H. Tautvaišienės — Tautų kapinynas Sovietų Tundroje. Lietuvos Katalikų bažnyčios kronika.

Žurnalas gausiai iliustruotas nuotraukomis Viršelyje poeto Henriko Nagio nuotrauka.

"L. D." prenumerata 20 dol. metams, Kanadoje 30 dol. Prenumeratas siūsti: "L. D." redakcijai, 4364 Sunset Blvd., Los Angeles, CA 90029.

mko. Mokyklos vedėja yra Daiva Matulionytė-Se Pereira.

Nauja šaulių rinktinės valdyba

Gruodžio 6 Worcesteryje įvyko šaulių Trakų rinktinės Naujoje Anglijoje suvažiavimas, kuriame dalyvavo Jono Vanagačio kuopos Bostone, Martyno Jankaus kuopos Brocktone ir dr. Vinco Kudirkos kuopos Worcesteryje atstovai. Jame paskelbti korespondenciniu būdu pravesti valdybos rinkimai. Dauguma balsų nauju pirmininku išrinktas Algirdas Zenkus iš Worcesterio, o į valdybą: Edvardas Meilus, sr. iš Worcesterio, Stasė Gofensienė iš Brocktono ir Petras Pulminkas iš Brocktono. Šalia jų į valdybą pagal statutą dar įeina visų jų kuopų pirmininkai.

Iki šiol rinktinės pirmininku buvo Vladas Bajerčius iš So. Bostono. Suvažiavime apdovanoti šaulių žvaigždės ordinu: Janė Bajerčienė iš So. Bostono ir Kazys Kriauciūnas iš Worcesterio, o šaulių žvaigždės medaliu: Pranė Milerienė iš Norwood, Milda Norkūnienė iš Dorchesterio ir Viktorija Alytienė iš Worcesterio.

Po suvažiavimo vyko dr. Vinco Kudirkos kuopos 15 metų veiklos sukakties minėjimas.

Jaunimo kongresui paaukoko

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Bostono skyrius — 500 dol. Po 100 dol. aukoko: Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų Sąjungos Bostono skyrius, LB Bostono apylinkė, LB Cape Codo apylinkė, Veitas ir Veitas bendrovė. Po 50 dol. paaukoko — šešios šeimos, du atskiri asmenys ir viena verslo įstaiga. Po 20 dol. paaukoko penkios šeimos ir vienas asmuo.

Tai graži parama VI pasaulio lietuvių jaunimo kongresui, kuris bus ateinančiais metais Australijoje.

Bostono lietuvių studentų sąjungos valdybą sudaro: Vytenis Veitas — pirmininkas, Tomas Štuopis — išdininkas, Rita Štuopienė — sekretorė.

RENGINIAI

Naujųjų Metų sutikimas gruodžio 31 d. 8 v.v. So. Bostono Liet. Piliečių draugijos trečio aukšto salėje.

BOSTONO LIETUVIŲ BALSAS — MINKŲ RADIO PROGRAMA girdima per radijo stotį WLYN 1360 AM banga sekmadieniais nuo 8 iki 8:45 val. ryto. Vadovauja S. ir V. Minkai, 71 Farragut Road, So. Boston, Mass. 02127. Tel. 268 - 2515. Pas Minkus gaudamas "Darbininkas".

LAISVĖS VARPAS sekmadieniais 9:00 - 10:00 val. ryto iš WCAV-FM banga 98.0. Vedėjas — Petras Viščinis, 173 Arthur St., Brockton, MA 02402. Telefonas (617) 586-7209.

A. a. MARIJA URBONAVIČIŪTĖ - TAMOŠIŪNIENĖ

Spalio 30 staigiai mirė Marija Tamošiūnienė. Nuliudime paliko vyrą Antaną, sūnus Rimvydą ir Algimantą, marčias Živilę ir Violę, anukus: Gailę Lapinienę su vyru Raimondū; Arą su žmona Vida; Raimundą, Markų ir Andriją.

Marija gimė 1903 metais Žagainių kaime, Šiluvos valsčiuje, pasiturinčių ūkininkų Urbonavičių gausioje šeimoje. Pirmam karui prasidėjus, teko su visa šeima pasitraukti į Rusiją, kur Marija pradėjo eiti gimnaziją. O ją užbaigė jau nepriklausomoje Lietuvoje Panevėžyje. Dar gimnazijoje būnant, mirė jos abu tėvai, ir Marijai, kaip vyriausiai, liko globoti jos broliai ir seserys. Nors ir sunkiose sąlygose, Marija pajėgė užbaigti Dotnuvos Žemės ūkio Akademiją ir pradėjo mokytojauti Salų Žemės ūkio mokykloje, kur susitiko ir vedė Antaną Tamošiūną. Salų pradžios mokyklos mokytoja. Sukurus šeimą, Marija persikėlė į Miežaičius, Kelmės valsčiuje, ir atsidėjo vaikų auklėjimui.

Karui užėjus, Marija, kaip ir daugelis kitų, su šeima pasitraukė į Vokietiją ir apsisuto Seiligenstado stovykloje. Pradėjus emigracijai, Marija atvyko į Ameriką ir apsigyveno Bostone. Tenai užaugino ir išleido į mokslus vaikus, Nors sunkiai dirbdama, dar rado laiko keletus metus mokytojauti Bostono liutuanistinėje mokykloje. Vyru išėjus į pensiją, persikėlė gyvenuti į Connecticut valstiją, kur lie-

Marija Tamošiūnienė

tuviškoje "Giraitė" vėl galėjo grįžti atgal prie savo mėgiamiausio darbo, daržo ir gėlių auginimo. Per keletą metų sugebėjo įveikti tokį daržą ir gėlyną, kad buvo visiems ko pasigerėti.

Per visą savo gyvenimą Marija buvo tauri ir mylinti žmona ir motina. Ji visuomet liks kaip šeimos sugyvenimo ir tėvynės meilės pavyzdys savo vaikams ir anūkams.

NAUJOS POEZIJOS KNYGOS

J. Rūtenio — Vaivos juosta, 6 dol.

P. Orintaitės — Legendų liepsnos, 6 dol.

J. Malerytės, S. Kubiliaus, V. Aleksos ir G. Remeikytės — Keturis, 7 dol.

Daug lietuviškų knygų, plokštelių ir įvairių suvenyrų turi Darbininko administracija. Skambinti — 718 827-1351.

A.A.

MARIJAI SVILIENEI

mirus, jos dukrai, mūsų mielai kaimynei, dr. L. Giedraitenei, ir visiems artimiesiems reiškiamo gilią užuojautą

Petras Vainius su šeima
Eugenija Vainienė
Jonas Vainius

Šimtametel Motinai

A.A.

MARIJAI SVILIENEI

mirus, Jos dukras dr. Leonidą Giedraitienę, Verutę Lukošienę, sūnus Juozą ir Vytautą su jų šeimomis bei artimuosius giliai užjaučiame

Eugenija, Juozas ir Antanas Pažemėnai

Brangiai Dėdienei

A. A.

Aktorei VIERAI OLEKIENEI

iškellavus amžinybėn, mielą Algį Daukšą su žmona Sofija ir artimuosius nuoširdžiai užjaučia

Marina ir Zigmas Raulinaičiai

A. A.

ADOMUI SVETAKAI

mirus, velionės žmonai, Annai, sūnui Jimmy, marčiai Danai, dukraitė Linai, giminėms ir artimiesiems reiškiamo giliausią užuojautą.

Valė ir Bronius Nemickai
Juratė ir Bronius Nemickai
Irena ir Kęstutis Nemickai
Felda ir Jurgis Nemickai
ir jų šeimos

BANK-BY-MAIL

Postage paid both ways

Fast, convenient, private, safe, free!

That's what BANKING-BY-MAIL is

Greitai, prielaimai, privaciai, saugiai, nemokamai. Tai taupymas paštu So. Boston Savings Bank būdu. Ar jums reikia pinigų padėti į banką ar juos atsiimti, tai galite atlikti namie bet kurio laiku. Jūsų slunta gaves, bankas tuoj attraukia sumą į sąskaitą. Prisiėda ir užtikrinimas, kad jūsų pinigai pelno aukščiausias procentus, leidžiamus įstatymu.

Dėl lengvo taupymo būdo per paštą skambinkit Mr. Donehue 268-2500 arba rašykite paduotais adresais.

MAIN OFFICE: 480 West Broadway, South Boston, 9 AM to 3:30 PM - Monday thru Friday, Saturday 10 AM to 1 PM, 268-2500

NEPONSET CIRCLE OFFICE: 740 Garfield Blvd., 8:30 AM to 5:30 PM, Mon., Tues., Wed. & Fri., Thurs. - 8:30 AM to 7:30 PM, Saturday 9:30 AM to 12 Noon

South Boston Savings Bank

"ALWAYS THE LEADER"

ALFRED W. ARCHIBALD, PRESIDENT

DARBININKAS

Redakcija... (718) 827-1352
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Tyro kalėdinio džiaugsmo ir Dievo palaimos Naujiesiems metams linkime ketvirtadienio ir penktadienio parengimų talkininkams, Lietuvių Kultūros Fondo vadovybei ir nariams bei visiems mūsų vienuolyno ir Kultūros Židinio geradariams.

BROOKLYNO PRANCIŠKONAI

Kultūros Židinyje šį savaitgalį: gruodžio 20, šeštadienį, skautų tradicinės kūčios didžiojoje salėje. Pradžią 6:30 v.v.

Skautų tradicinės kūčios bus gruodžio 20, šį šeštadienį, 6:30 v.v. Kultūros Židinio didžiojoje salėje. Kučias rengia abu skautų skaučių tuntai, maistą gamina vyr. skaučių židinys Vilija. Bus kalėdiniai valgiai ir Kalėdų šventėm pritaikyta programa bei visų bendras giedojimas.

Jaunimo kalėdiniai šokiai įvyks Kalėdų dieną gruodžio 25, 8 v.v. Kultūros Židinyje. Šokiais gros brolių Kezių orkestras. Rengia N.Y. Jaunimo Sąjunga.

Korp! Neo Lithuania prieškalėdinis pobūvis bus gruodžio 20, šeštadienio popietėje Vyto Gerulaičio įstaigoje 94 - 10 Jamaica Ave., Woodhavene. Rengėjai prašo dovanų nenešti.

Patiksliname. Praeitame Darbininko numerio pirmame puslapyje buvo praleistas laikraščio eilės numeris. Kas Darbininko numerius renka, prašom į pirmą puslapį šalia datos įrašyti Nr. 47. Kiti puslapiai turi gerą metriką.

Patiksliname Vyties kelionių biuro skelbimą. Praeitame Darbininko numeryje, Vyties kelionių agentūros skelbime, kuris buvo išspausdintas 8 puslapyje, įsibrovė dvi korektūros klaidos. Vyties kelionių agentūros telefonas yra 769 - 3300, antroji klaida liečia skridimus į Romą bet kurią dieną (be viešbučio ir kelionių) TWA linija. Tų skridimų kaina 1575 dol. Už klaidas atsiprašome.

N.Y. vyrų choras Perkūnas savo prieškalėdinį pobūvį surengė gruodžio 16, antradienį, Kultūros Židinyje.

Brolių Kezių orkestras nuolat garsėja ir šokiais groja ne tik New Yorke, bet siekia net Bostoną. Naujųjų Metų sutikimo vakarą gros Waterbury, Conn.

Jaunimo Naujųjų Metų sutikimas ruošiamas drauge su latvių jaunimo sąjunga "Jaunais Vilnis", panašiai kaip buvo ruošta rugsėjo mėnesį "Baltic Bash". Lietuvių Jaunimo Sąjunga kviečia visus dalyvauti šiame sutikime gruodžio 31 d. 8 v.v. Ukrainian House, 136 2nd Ave., Manhattane. Įėjimas — 10 dol.

Dail. Juozas Bagdonas gruodžio 11 minėjo savo 75 metų amžiaus sukaktį. Ta proga pasveikino jį keletas jo bičiulių ir drauge svečiavosi Park View restorane Woodhavene. Dail. J. Bagdono sukaktį paminėjo naujas Bridges žurnalo numeris, įdėdamas keletą jo darbų ir Dėmie Jonaitis, Bridges redaktorės, straipsnį. Dail. J. Bagdonas, pasikvietęs fotografą Liudą Tamošaitį, išfotografavo dalį savo kūrinių. L. Tamošaitis padarė per 120 jo paveikslų skaidrių.

Tėv. Benvenutas Ramanauškas, OFM, užpraėtą savaitę grįžo iš ligoninės ir jau tiek sustiprėjo, kad Darbininkui parengė straipsnį Naujųjų metų proga.

Dr. Pranai Gudui - Gudavičiui, Lietuvos Universiteto medicinos fakulteto profesoriui, mirusiam 1956 New Yorke, dr. A. Goeldnerienės iniciatyva buvo sudaryta komisija jo atminimui kapinėse pastatyti paminklą, Komisiją sudarė: dr. A. Goeldnerienė, arch. J. Okumis ir akt. V. Žukauskas. Paminklas buvo užsakytas Fasolino Memorialis paminklų firmoje, ir visas išlaidas apmokėjo dr. A. Goeldnerienė. Paminklas jau padirbdintas ir pavasarį bus pastatytas ant prof. Pr. Gudavičiaus jo žmonos ir dukters kapo.

Lietuviškas kūčias rengia Liet. Kat. Moterų Sąjungos 29 kuopa gruodžio 21, sekmadienį, tuoj po sumos, Apreiškimo parapijos salėje. Visi tradiciniai puikūs kūčių patiekalai — silkės, žuvis, šližikai, aguonos. Pradžioje — bendras paplotėlių laužymas, vėliau bendras giedojimas su parapijos choru. Visi kviečiami atsilankyti. Auka 6 dol. Pelnas skiriamas bažnyčios remontui.

Šios savaitės naujusia knyga yra Juozo Brazaičio raštų VI tomas, į kurį yra sudėta jo stambesnis veikalas "Vieni vieni" ir įvairūs straipsniai apie rezistenciją. Šis tomas yra paskutinis iš Brazaičio raštų. Jis buvo paminėtas Darbininko vedamajame Nr. 41, — Labai svarbi knyga visiem, taip pat yra įrašyta ir šio numerio "Atsiūsta paminėti" skiltyje. Tomas naudingas visiems, nes sutelkta daug medžiagos apie rezistenciją.

Viktoras Milukas Kultūros Židiniui paukojo 500 dol. Numatoma, kad Eaton korporacija, kurioje jis dirba, paaukos dvigubai — 1000 dol.

Irena ir Aleksandras Vakseliai sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki laimingų Naujųjų Metų. Sveikinimo atviruko vietoje skiria auką Lietuvių Kultūros Židiniui paremti.

Kultūros Židinio valdyba sveikina Kultūros Židinio narius, aukotojus, rėmėjus, ketvirtadienio - penktadienio bingo grupių darbuotojus, Darbininko administraciją ir Tėvus Pranciškonus su šv. Kalėdom ir Naujais Metais.

Lietuvių Atletų Klubas sveikina sportininkus, klubo narius, bingo darbuotojus ir rėmėjus su šv. Kalėdom ir Naujais Metais. Bingo darbuotojams reiškia gilią padėką už jų ištvėrę ir pasiaukojimą per eilę metų, talkinant pravesti bingo žaidimus.

Dr. Marija ir Vitalis Žukauskai sveikina savo draugus ir pažįstamus Kalėdų ir Naujųjų Metų proga.

Irena ir Jonas Vilgaliai iš Great Necko, N.Y., sveikina savo bičiulius ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki kuo gražiausių ir kuo geriausių 1987 metų.

Biručiai iš Floridos sveikina gimines, draugus ir visus lietuvius šv. Kalėdų proga ir linki visiems laimingų Naujųjų Metų.

Vaclovas Butkys iš Great Necko, N.Y., sveikina draugus ir pažįstamus ir linki kuo gražiausių šv. Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų Metų.

Vita ir Vidmas Matusaičiai su šeima sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki visiems sveikatos ir ramybės.

Naujų metų sutikimą rengia bingo darbuotojai ir LMK Federacijos New Yorko klubas. sutikimas bus suneštinis, visi susineša savo valgius ir gėrimus, patys susiorganizuoja stalus. Registruotis vakarais pas Birutę Mikalaušienę — 846 - 4041, Mariją Žukauskienę — 296 - 5907, dienos metu pas Viktoriją Galinienę: 846 - 4313.

Apreiškimo parapijos bažnyčios remontai baigiami šią savaitę. Atremontuota bažnyčios vidus, lubos, sienos, altoriai, suolai, taip pat ir bažnyčios frontas. Užsakyti nauji raudoni kilimai prie didžiojo altoriaus. Remontui užsitęsęs, spėjama, kad dar suspės iki Kalėdų įdėti naujus kilimus.

N. Y. moksleivių ateitininkų iškyla bus gruodžio 13, šeštadienį, tuoj po lituanistinės mokyklos pamokų. Moksleiviai vyks pas pianistę Dalią Sakaitę, kuri supažindins su lietuvišiais kompozitoriais. Atvyksta viešnia iš Philadelphijos — solistė Rasa Kroktytė, kuri atliks jaunimui pritaikytą trumpą programą. Moksleiviai kviečiami atsivesti savo draugus.

Apreiškimo parapijos padėkos pietūs bus sausio 18, sekmadienį, 12:30 v., tuoj po iškilmingos sumos bažnyčioje, parapijos didžiojoje salėje. Pietūs rengiami ryšium su bažnyčios remontų užbaigimu. Jų metu bus trumpa meninė programa. Pelnas skiriamas finansiniam bažnyčios atnaujinimo vajui užbaigti. Auka — 25 dol. Studentams — 15 dol.

Edmundas ir Anelė Baliūnai sveikina visus — gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom ir Naujais Metais linkimai ir laimingai juos praleisti.

A. ir S. Nutautai, sveikatai abiem susilpnėjus, bendrai sveikiname dvasiškius, gimines, draugus ir prietelius su šv. Kalėdomis ir linkime laimingų 1987 metų.

Juozas Matiukas šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina savo bičiulius bei pažįstamus ir linki visiems kuo gražiausios ateities.

Genovaitė ir Petras Šlapeliai iš Commack, N.Y., sveikina gimines, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdomis ir linki visiems laimingų Naujųjų Metų.

Ignas Kazlauskas iš Great Neck, N.Y., šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga sveikina visus geros valios lietuvius, dirbančius pavergtos mūsų Protėvių Žemės Lietuvos labui, jos išsilaisvinimo vilties palaikymui ir saugojimui lietuvių jaunimą nuo tautinės mirties — nutautėjimo. Mūsų spaudai siunčiu auką.

Kun. Viktoras Dabušis sveikina savo draugus, pažįstamus bei visus buvusius savo parapiečius šv. Kalėdų proga ir linki daug laimės ateinančiuose Metuose.

Danutė ir Stasys Biručiai sveikina artimuosius, draugus ir pažįstamus su šv. Kalėdom, linkėdami kuo laimingiausių Naujųjų Metų.

Stefa Mikulskienė ir Danutė sveikina draugus ir pažįstamus švenčių proga. Linki visiems šventiškos nuotaikos ir sveikų naujųjų Metų.

Auksė ir Rimas Vaičiai linki draugams džiaugsmingų šv. Kalėdų ir sekmingų Naujųjų Metų. Švenčių proga skiria auką Darbininkui.

Donatas ir Mirta Šulaičiai sveikina draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga. linkėdami viedrios šventiškos nuotaikos.

Rasa ir Henrikas Miklai sveikina visus gimines, draugus ir pažįstamus su ateinančiom šv. Kalėdom ir su Naujaisiais Metais. Vietoje sveikinimo kortelių aukoja Darbininko ir Kultūros Židinio parėminimui.

J. B. Lauacevičiai sveikina pažįstamus ir draugus ir linki laimingų ir sveikų šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų.

Irena ir Mindaugas Jankauskai švenčių proga sveikina visus draugus bei pažįstamus, linkėdami daug džiaugsmo, laimės ir sveikatos ateinančiais metais. Vietoje kalėdinių atvirukų skiria auką lietuviškai spaudai paremti.

Albinas ir Natalija Subačiai, gyvenantys 62 Sandcastle Dr., Ormardo Beach, Fla. 32074, šv. Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų proga sveikina savo gimines, draugus ir visus pažįstamus. Vietoje kortelių siuntimo skiria 25 dol. auką Darbininkui paremti.

Liudas Špokas sveikina Darbininko leidėjus ir darbuotojus, savo draugus ir pažįstamus, linkėdamas visiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų 1987 metų. Darbininkui skiria auką.

Danutė ir Antanas Bobeliai sveikina visus draugus ir pažįstamus Kalėdų švenčių proga, linkėdami visiems laimingų ir sveikų 1987 metų. vietoj sveikinimų siuntinėjimui skiria auką Darbininkui.

Alice ir Petras Zupko nuoširdžiai sveikina visus draugus ir Lietuvos vyčius su šv. Kalėdom ir Lietuvos krikšto 600 metų sukakties proga 1987 metais. Dėl sunkios ligos sveikinimų niekam nesiuntinės, bet skiria auką lietuviškai spaudai.

N.Y. Lietuvių Jaunimo Sąjunga nuoširdžiai linki šiltų šv. Kalėdų jos visų kartų draugams. Lai 1987 metais bus pilni džiaugsmo ir entuziazmo.

Danutė ir Kazys Krivickai iš Clarks Summit, Pa., sveikina draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga, linkėdami sveikatos ir laimės Naujuose Metuose.

Jonas ir Valė Šileikiai iš Floridos sveikina savo draugus ir pažįstamus švenčių proga ir linki viso geriausio 1987 metais.

Joana ir Antanas Vaičiuliai nuoširdžiai sveikina draugus ir pažįstamus Kalėdų šventėse ir linki jiems sveikų, laimingų ateinančių metų.

Jerionimas Landsbergis sveikina gimines, draugus ir pažįstamus, linkėdamas gražių švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Per "Darbininką" skiria auką spaudai paremti.

Teresė ir Algimantas Landsbergiai ir Povilas Ivaška iš Washingtono sveikina draugus ir pažįstamus, linkėdami gražių Kalėdų švenčių ir laimingų Naujųjų metų. Per Darbininką skiria auką spaudai paremti.

Marina ir Zigmas Raulinaičiai sveikina savo draugus ir pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki visiems laimingų Naujųjų Metų. Ta proga skiria auką Darbininkui.

Liuse ir Kęstutis Laskauskai sveikina draugus ir pažįstamus, linkėdami visiems malonių šv. Kalėdų ir sveikų ateinančių metų.

Dr. J. Snieškienė su šeima šv. Kalėdų proga sveikina Tėvus Pranciškonus, draugus ir prietelius. Linkime malonių švenčių ir laimingų Naujųjų Metų. Skiriame auką Darbininkui paremti.

Dr. Tadas, Aldona, Kristina ir Paulius Savickai linki visiems giminiams, draugams ir pažįstamiems linksmų šv. Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų.

Julija Puodžiūkaitienė, Antanas ir Teresė Igauniai, iš Waterbury, Conn., sveikina savo draugus, pažįstamus šv. Kalėdų proga ir linki visiems laimingų ir sveikų ateinančių 1987 metų. Ta proga skiria auką Darbininkui.

Brolių Kezių orkestras su talkininkais iš k. Vytautas Daunoras, Vytis, Algis, Edvardas, Rimas ir Romas Keziai. Šis orkestras gros Naujųjų Metų sutikimo baliuje Waterburyje, Conn. Balių rengia LB Connecticuto apygardos valdyba.

APREIŠKIMO PARAPIJOS DIDŽIŲJŲ ATNAUJINIMO

PADĖKOS PIETŪS

bus 1987 sausio 18, sekmadienį, 12:30 val., tuoj po iškilmingų pamaldų bažnyčioje, Apreiškimo parapijos didžiojoje salėje, 259 N.5th Street, Brooklyn, N.Y.

Bus puikus ir gausus maistas su skanumynais ir gėrimais. Bus ir trumpa meninė programa.

Auka — 25 dol., studentams — 15 dol.

Stalus 10-čiai iš anksto galima užsakyti pas: Marytę Šalinskienę — 296 - 2244, Pranutę Ažuolienę 296 - 1205, Malviną Kliveckienę — 296 - 0406, Parapijos raštinėje — 387 - 2111.

Rengia ir visus maloniai kviečia atsilankyti

PARAPIJOS KLEBONAS, JO ASISTENTAS IR TARYBA